

Project Partners

Deliverable: Proceedings of the expert's workshop in Cyprus

Action F.3: Networking with other LIFE and/or non-LIFE projects

LIFE13/NAT/CY/000176 "Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus"

Frederick University

Nicosia, November 2017

ACTION F.3

Networking with other LIFE and/or non-LIFE projects

DELIVERABLE: Proceedings of the expert's workshop in Cyprus

LIFE-FORBIRDS: Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus

Project Data	
Project location	Kavo Gkreko (CY3000005), Koshi - Pallourokamos (CY6000009), Stavrovouni – Potamos Panagias Stazousas (CY6000007)
Project start date:	01/10/2014
Project end date:	31/12/2017
Total budget	978.718 €
EC contribution:	489.359 € (50%)
(%) of eligible costs	100%

Beneficiary Data	
Name of Beneficiary	Department of Forests, Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment
Contact person	Mr Takis Tsintides
Postal address	Louki Akrita 26, 1414, Nicosia, Cyprus
Telephone	+357 22805501, +357 99 432686
Fax:	+357 22805542
E-mail	ttsintides@fd.moa.gov.cy
Project Website	http://www.lifeforbirds.eu

Beneficiary responsible for implementation:

Department of Forests

FREDERICK UNIVERSITY CYPRUS

natureconservationunit

with the support of all consortium members

Περιεχόμενα

1. Summary in English.....	2
2. Εισαγωγή – Σκοπός Συνάντησης Εργασίας Εμπειρογνομόνων	3
3. Διεξαγωγή της ημερίδας.....	3
4. Παρουσιάσεις και συζήτηση.....	4
4.1. Παρουσίαση με τίτλο «Οι στόχοι του έργου LIFE-FORBIRDS και οι δράσεις που υλοποιούνται στην περιοχή μελέτης».....	5
4.2. Παρουσίαση με τίτλο «Δράσεις παρακολούθησης και καταγραφές του έργου LIFE-FORBIRDS».....	5
4.3. Παρουσίαση με τίτλο «Τα πουλιά της Κύπρου και εισηγήσεις για μελλοντικές δραστηριότητες στην Κύπρο με βάση τις εμπειρίες από το έργο LIFE-FORBIRDS».....	6
4.4. Παρουσίαση με τίτλο «Έργο LIFE 'Επείγοντα μέτρα για την εξασφάλιση της επιβίωσης του Ασπροπάρη <i>Neophron percnopterus</i> στη Βουλγαρία και την Ελλάδα'. Αποτελέσματα, εμπειρίες».....	7
4.5. Παρουσίαση με τίτλο «Έργο LIFE 'Conservation and management of the Lesser Kestrel (<i>Falco naumanni</i>) in three Special Protection Areas (SPAs) of Greece': Αποτελέσματα, εμπειρίες».....	8
Παράρτημα Ι. Η πρόσκληση και το πρόγραμμα της ημερίδας.....	10
Παράρτημα ΙΙ. Κατάλογος με τους συμμετέχοντες στην ημερίδα.....	11
Παράρτημα ΙΙΙ. Παρουσιάσεις που έγιναν κατά την ημερίδα.....	13

1. Summary in English

The Expert Workshop was implemented within the framework of action F.3 “Networking with other LIFE and/or non-LIFE projects” of the LIFE13 NAT/CY/000176 project entitled “*Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus*”. The purpose of the Expert Workshop is to exchange knowledge and experiences between experts of relevant LIFE projects.

The project’s partners organized a one-day-event, on the 27th October 2017. The workshop took place at the premises of the Centre of Environmental Information and Education in Nicosia. The agenda of the workshop (Annex I) included presentation of the project’s actions and results, as well as presentations by experts. One of the experts (Mr. M. Charalambides) is a member of the Scientific Committee of the project and also presented available information from the organization Bird Life Cyprus. Two of the experts (Dr. R. Tsiakiris, Mr. C. Vlachopoulos), who were invited to the workshop, shared their experience and knowledge gained through the LIFE projects they had participated in Greece.

The participation reached the foreseen number (29 people) and representatives from competent authorities, universities and NGOs, participated (Annex II). Dissemination material such as the project’s newsletters, was available during the workshop.

All participants showed their interest during the presentations of the experts and were involved in the discussion following each presentation.

2. Εισαγωγή – Σκοπός Συνάντησης Εργασίας Εμπειρογνομόνων

Το έργο με τίτλο «Βελτίωση των πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο» (LIFE13 NAT/CY/000176) που υλοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE+ πραγματοποίησε Ημερίδα ειδικών εμπειρογνομόνων, στις 27 Οκτωβρίου 2017. Η ημερίδα αποτελεί πρόνοια της δράσης F.3 «Δικτύωση με άλλα έργα LIFE ή / και μη», η οποία αποσκοπεί στην ανταλλαγή πληροφορίας και εμπειριών σε θέματα σχετικά με διαχειριστικές και διοικητικές δράσεις για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης πληθυσμών άγριων πτηνών, ειδικά σε ξηρές περιοχές, τα οποία αντιμετωπίζουν παρόμοιες απειλές όπως και τα είδη-στόχοι του έργου.

Υπεύθυνος φορέας για την υλοποίηση της ημερίδας ήταν το Πανεπιστήμιο Frederick, το οποίο σε συνεργασία με το Τμήμα Δασών, τον Φιλοδασικό Σύνδεσμο Κύπρου και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, προσκάλεσαν δύο ερευνητές από την Ελλάδα για την παρουσίαση παρόμοιων προγραμμάτων LIFE που υλοποιήθηκαν με σκοπό την προστασία και τη διατήρηση των πληθυσμών άγριων ειδών πτηνοπανίδας.

3. Διεξαγωγή της ημερίδας

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης Αθαλάσσας, στη Λευκωσία. Σκοπός της ημερίδας ήταν η διάχυση/ ενημέρωση για τα αποτελέσματα του έργου, κυρίως από τις δράσεις διατήρησης, καθώς και η μεταφορά εμπειριών/ ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την προστασία άγριων πτηνών και τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των απειλών και πιέσεων που δέχονται οι πληθυσμοί τους (όπως εφαρμόζονται στην Ελλάδα), στο πλαίσιο παρόμοιων προγραμμάτων.

Προσκεκλημένοι στην ημερίδα ήταν εκπρόσωποι κυβερνητικών τμημάτων, περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και ακαδημαϊκά ιδρύματα, των οποίων η δράση σχετίζεται με θέματα φύσης (Παράρτημα Ι. Η πρόσκληση και το πρόγραμμα της ημερίδας). Η αναμενόμενη συμμετοχή στην ημερίδα ήταν τα 30 άτομα, αριθμός ο οποίος σχεδόν καλύφθηκε από τους παρευρισκόμενους. Πιο συγκεκριμένα, στην εκδήλωση παρευρέθηκαν ενδιαφερόμενοι από διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών, Τμήμα Γεωργίας, Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας), ακαδημαϊκά ιδρύματα και περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις (Παράρτημα ΙΙ. Κατάλογος με τους συμμετέχοντες στην ημερίδα).

Το πρόγραμμα της ημερίδας περιέλαβε ένα διάλειμμα για καφέ, μεταξύ των παρουσιάσεων, και δεξίωση στο τέλος. Και στις δύο περιπτώσεις προσκεκλημένοι και συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να γνωριστούν και να συζητήσουν σχετικά με τα έργα LIFE και τις εμπειρίες τους από την εφαρμογή έργων σχετικών με τη διατήρηση της πανίδας.

Σε όλη τη διάρκεια της ημερίδας, υπήρχε ενημερωτικό υλικό του έργου (Εικ. 1) στη διάθεση των παρευρισκόμενων.

Εικόνα 1. Ενημερωτικό υλικό που ήταν διαθέσιμο για τους συμμετέχοντες σε όλη τη διάρκεια της ημερίδας.

4. Παρουσιάσεις και συζήτηση

Η πρόσκληση της ημερίδας προέβλεπε καλωσόρισμα από τον Επικεφαλής της Ομάδας Διαχείρισης του έργου και Διευθυντή του Τμήματος Δασών, κ. Τάκη Τσιντίδη. Λόγω όμως ανειλημμένων υποχρεώσεων, ο κ. Τσιντίδης δεν μπορούσε να παραστεί και καλωσόρισμα απηύθυνε, εκ μέρους του, ο κ. Χάρης Νικολάου του Τμήματος Δασών (Εικ. 2). Ακολούθησαν οι παρουσιάσεις των προσκεκλημένων.

Εικόνα 2. Ο κ. Χάρης Νικολάου απευθύνει καλωσόρισμα εκ μέρους του Επικεφαλής της Ομάδας Διαχείρισης Έργου κ. Τσιντίδη.

Οι παρουσιάσεις των ομιλητών της ημερίδας περιλαμβάνονται στο τέλος του αρχείου (Παράρτημα III), ενώ πιο κάτω γίνεται μια σύντομη και περιληπτική παρουσίασή τους:

4.1. Παρουσίαση με τίτλο «Οι στόχοι του έργου LIFE-FORBIRDS και οι δράσεις που υλοποιούνται στην περιοχή μελέτης».

Η παρουσίαση του έργου LIFE-FORBIRDS (LIFE13 NAT/CY/000176) έγινε από τον κ. Κωνσταντίνο Δημητρακόπουλο (Τμήμα Δασών) και περιλάμβανε σύντομη περιγραφή του έργου, των ειδών-στόχων και των περιοχών στις οποίες υλοποιούνται οι δράσεις του έργου (Εικ. 3). Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην παρουσίαση των προπαρασκευαστικών δράσεων (Δράσεις Α) που ολοκληρώθηκαν και των δράσεων διατήρησης (Δράσεις C) που βρίσκονται σε εξέλιξη. Σύντομη αναφορά έγινε και στις υπόλοιπες δράσεις του έργου όπως οι δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού και διάδοσης των αποτελεσμάτων (Δράσεις Ε).

Ερωτήσεις και σχόλια προς συζήτηση

Σε ερώτηση σχετικά με το πως αντιμετωπίζουν το έργο οι κάτοικοι των κοινοτήτων, μέσα από τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, ο κ. Δημητρακόπουλος σχολίασε ότι οι μαθητές τους ακούν με πολύ ενδιαφέρον και προσοχή και συμμετέχουν στις δραστηριότητες που παρουσιάζονται στα σχολεία τους. Τόνισε ότι πολλά από τα παιδιά είναι γνώστες του προβλήματος της παράνομης θήρευσης με αθέμιτα μέσα όπως τα ξώβεργα και τα δίκτυα και πως γνωρίζουν ότι με αυτό τον τρόπο παγιδεύονται και άλλα πουλιά εκτός από το επιθυμητό θήραμα.

Εικόνα 3. Ο κ. Κωνσταντίνος Δημητρακόπουλος κατά την παρουσίαση του έργου.

4.2. Παρουσίαση με τίτλο «Δράσεις παρακολούθησης και καταγραφές του έργου LIFE-FORBIRDS».

Η παρουσίαση από τον κ. Νίκο Κασίνη (Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας) αφορούσε τις δράσεις παρακολούθησης (Δράσεις D) και τα δεδομένα που προέκυψαν από αυτές, στη διάρκεια του έργου (Εικ. 4). Παράλληλα, αναφέρθηκε στον καθορισμό των Τιμών Αναφοράς Ευνοϊκού Καθεστώτος

(Favourable Reference Values) και στις Τιμές-Στόχους (Target Values) για τα φωλεάζοντα είδη. Τόνισε ιδιαίτερα τις απειλές και πιέσεις που δέχονται τα είδη-στόχοι του έργου καθώς και τα στοιχεία σχετικά με την παράνομη θήρευση και τα μέσα που χρησιμοποιούν οι λαθροθήρες. Ιδιαίτερη αίσθηση έκαναν οι φωτογραφίες από τις κάμερες που τοποθετήθηκαν στις περιοχές μελέτης στο πλαίσιο του έργου και κατέγραψαν είδη που χρησιμοποιούν/ απαντούν στις περιοχές.

Ερωτήσεις και σχόλια προς συζήτηση

Σε ερώτηση σχετικά με τους λαθροθήρες και το πως αντιδρούν στις δράσεις διατήρησης του έργου, ο κ. Κασίνης επισήμανε ότι έχουν παρατηρήσει καταστροφή των πινακίδων και παραβίαση των περιφράξεων που τοποθετήθηκαν από το έργο. Εν τούτοις, το έργο φροντίζει να αντικαθιστά ότι έχει καταστραφεί ούτως ώστε να είναι αποτελεσματική η εφαρμογή της κάθε δράσης και να υλοποιείται ο εκάστοτε στόχος.

Εικόνα 4. Ο κ. Νίκος Κασίνης παρουσιάζει τις δράσεις παρακολούθησης του έργου.

4.3. Παρουσίαση με τίτλο «Τα πουλιά της Κύπρου και εισηγήσεις για μελλοντικές δραστηριότητες στην Κύπρο με βάση τις εμπειρίες από το έργο LIFE-FORBIRDS».

Ο κ. Μελής Χαραλαμπίδης (Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του έργου και Πρόεδρος του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου), στην παρουσίασή του (Εικ. 5), αναφέρθηκε εκτενώς στα στοιχεία που έχει ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου σχετικά με τον αριθμό των ειδών πτηνοπανίδας που παρατηρούνται κάθε χρόνο στην Κύπρο, τα ενδημικά και τα απειλούμενα είδη, καθώς και τις απειλές που αυτά αντιμετωπίζουν. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα αποτέλεσε η αναφορά σε στοιχεία για τα αποδημητικά πουλιά, τα οποία βρίσκονται υπό καθεστώς προστασίας, τον (μεταναστευτικό) δρόμο που ακολουθούν και πως η Κύπρος αποτελεί σημαντικό σταθμό στο ταξίδι τους. Ολοκληρώνοντας, ο κ. Χαραλαμπίδης αναφέρθηκε σε δραστηριότητες διαχείρισης ειδών/ βιοτόπων, καθώς και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που πραγματοποιεί ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου.

Ερωτήσεις και σχόλια προς συζήτηση

Σε παρατήρηση από το ακροατήριο σχετικά με την «κακή διαφήμιση» της Κύπρου στο εξωτερικό λόγω της παράνομης και μαζικής θήρευσης αμπελοπουλιών και άλλων ειδών, με ξώβεργα και δίκτυα,

ο κ. Χαραλαμπίδης επισήμανε ότι υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν ότι στις περιόδους ύφεσης του τουρισμού αναψυχής, κατά τις οποίες όμως η Κύπρος αποτελεί κατάλληλο προορισμό για εναλλακτικό τουρισμό που αρέσκεται σε δραστηριότητες όπως η πτηνοπαρακολούθηση (π.χ. για επιστημονικούς λόγους, για λόγους διασκέδασης ή για καλλιτεχνικούς λόγους), πολλοί τουρίστες απορρίπτουν το νησί λόγω της φήμης που έχει.

Σε παρεμφερή παρατήρηση, σχολίασε επίσης ότι οι πινακίδες που τοποθετήθηκαν στους αυτοκινητοδρόμους, στο πλαίσιο του έργου και φέρουν τις φράσεις «Αφήστε τα να πετάξουν» και «Σπάστε την παράδοση», προκάλεσαν την αντίδραση ατόμων που τάσσονται υπέρ της θήρευσης αμπελοπουλιών και άλλων ειδών, οι οποίοι μάλιστα ζήτησαν να απομακρυνθούν οι πινακίδες άμεσα, χωρίς βέβαια να εισακουστεί το αίτημά τους.

Εικόνα 5. Ο κ. Μελής Χαραλαμπίδης κατά την παρουσίασή του.

4.4. Παρουσίαση με τίτλο «Έργο LIFE ‘Επείγοντα μέτρα για την εξασφάλιση της επιβίωσης του Ασπροπάρη *Neophron percnopterus* στη Βουλγαρία και την Ελλάδα’. Αποτελέσματα, εμπειρίες».

Ο Δρ. Ρήγας Τσιακίρης (Δασαρχείο Ιωαννίνων) παρουσίασε τις απειλές και την κατάσταση διατήρησης του πληθυσμού του Ασπροπάρη (*Neophron percnopterus* Egyptian vulture) στη Δυτική Ελλάδα και πως αυτές αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του έργου LIFE με κωδικό LIFE10 NAT/BG/000152 (Εικ. 6). Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο έργο LIFE ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες, δίνοντας έμφαση σε εκείνες που εφαρμόστηκαν με την εμπλοκή των ντόπιων, π.χ. με αρχική αναγνώριση του εύρους εξάπλωσης του είδους με βάση το κοινό (λαϊκό) όνομα σε κάθε περιοχή και με τη δημιουργία δικτύου ενδιαφερομένων ατόμων για αντιμετώπιση της χρήσης δηλητηρίων στην Ήπειρο. Σχολίασε τα αριθμητικά αποτελέσματα και τα καινούργια στοιχεία που προέκυψαν μέσα από το έργο όπως για παράδειγμα τον μεταναστευτικό δρόμο που ακολουθεί ο Ασπροπάρης και τα αυξημένα περιστατικά πνιγμού των πουλιών στη Μεσόγειο. Ιδιαίτερη αίσθηση έκαναν οι φωτογραφίες με τα νεκρά ζώα λόγω χρήσης δολωμάτων με φυτοφάρμακα και άλλα χημικά.

Ερωτήσεις και σχόλια προς συζήτηση

Ο κ. Κασίνης σχολίασε ότι υπάρχει μια καταγραφή από Ασπροπάρη στην Κύπρο και σχολίασε ότι γενικά δεν απαντά στο νησί είτε λόγω της περιόδου μετανάστευσής του ή λόγω του σημείου που χρησιμοποιεί για να διασχίσει το νησί.

Τα σχόλια και την απορία του ακροατηρίου προκάλεσε το γεγονός ότι τα σμήνη Ασπροπάρη, ερχόμενα από την Αφρική προς την Ευρώπη, δεν ακολουθούν γέφυρα στεριάς (π.χ. Ισραήλ) και πνίγονται στη Μεσόγειο. Ο ομιλητής εξήγησε ότι είναι δύσκολο να δοθεί απόλυτη εξήγηση, αυτό που μπορεί να πει κάποιος είναι ότι λόγω μείωσης του αριθμού των ενήλικων ατόμων σε ένα σμήνος – πχ λόγω δηλητηρίασης ή θήρευσης – και παράλληλα λόγω της απειρίας των νεότερων, τα πουλιά ακολουθούν λάθος δρόμο πάνω από τη θάλασσα και στην πορεία κουράζονται και πνίγονται.

Εικόνα 6. Ο κ. Ρήγας Τσιακίρης, προσκεκλημένος ομιλητής και εμπειρογνώμονας.

4.5. Παρουσίαση με τίτλο «Έργο LIFE ‘*Conservation and management of the Lesser Kestrel (Falco naumanni)* in three Special Protection Areas (SPAs) of Greece’: Αποτελέσματα, εμπειρίες».

Ο κ. Κωνσταντίνος Βλαχόπουλος (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) παρουσίασε το είδος – στόχο του έργου (*Falco naumanni*), τις δράσεις διατήρησης που εφαρμόστηκαν (π.χ. εγκατάσταση φωλιών, περίφραξη λιβαδιών, κλπ), καθώς επίσης και τα αποτελέσματα που προέκυψαν στο πλαίσιο του έργου LIFE με κωδικό LIFE11 NAT/GR/001011 (Εικ. 7). Τόνισε ιδιαίτερα τη σημασία που είχε για το έργο η εμπλοκή ντόπιων παραγωγών, ενώ παράλληλα αναφέρθηκε στην προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας κριθαριού, αφενός για την επιβίωση και διατήρηση του είδους – στόχου και αφετέρου για την παραγωγή ντόπιας μπύρας (με σήμα πιστοποίησης για την προέλευση/ τρόπο παραγωγής). Ακόμα, εξέφρασε τη διαπίστωση ότι όταν δίνονται κίνητρα και εφόδια στους ντόπιους, αυτοί μπορούν να συμβάλουν με τον καλύτερο τρόπο για την προστασία της φύσης (π.χ. δημιουργία τοπικής ομάδας εθελοντών για συμμετοχή στις καταγραφές και στις δακτυλιώσεις) και να αποτελέσουν μελλοντικούς υπερασπιστές της.

Ερωτήσεις και σχόλια προς συζήτηση

Στην αναφορά του ο κ. Βλαχόπουλος σχετικά με την κατασκευή τεχνητών φωλιών για το είδος-στόχο, ερωτήθηκε από το ακροατήριο αν το είδος φωλιάζει κι αλλού ή προτιμά εξ ολοκλήρου τεχνητές φωλιές. Ο ομιλητής διευκρίνισε ότι τα πουλιά ζουν σε τρύπες/σχισμές βράχων, αλλά χρησιμοποιούν τις τεχνητές φωλιές διότι είναι κοντά στις καλλιέργειες κριθαριού όπου βρίσκουν την τροφή τους.

Σε άλλο σχόλιο από το ακροατήριο για το αν διαπιστώθηκε μετακίνηση του πληθυσμού του είδους από την αρχική περιοχή εξάπλωσής του στην περιοχή υλοποίησης του έργου, ο ομιλητής απάντησε καταφατικά και εξήγησε ότι αυτό ήταν αναπόφευκτο λόγω της ερημοποίησης της αρχικής περιοχής εξάπλωσής του από την έντονη βόσκηση και μετακίνηση των καλλιεργειών κριθαριού.

Εικόνα 7. Ο κ. Κωνσταντίνος Βλαχόπουλος, προσκεκλημένος ομιλητής και εμπειρογνώμονας.

Παράρτημα Ι. Η πρόσκληση και το πρόγραμμα της ημερίδας.

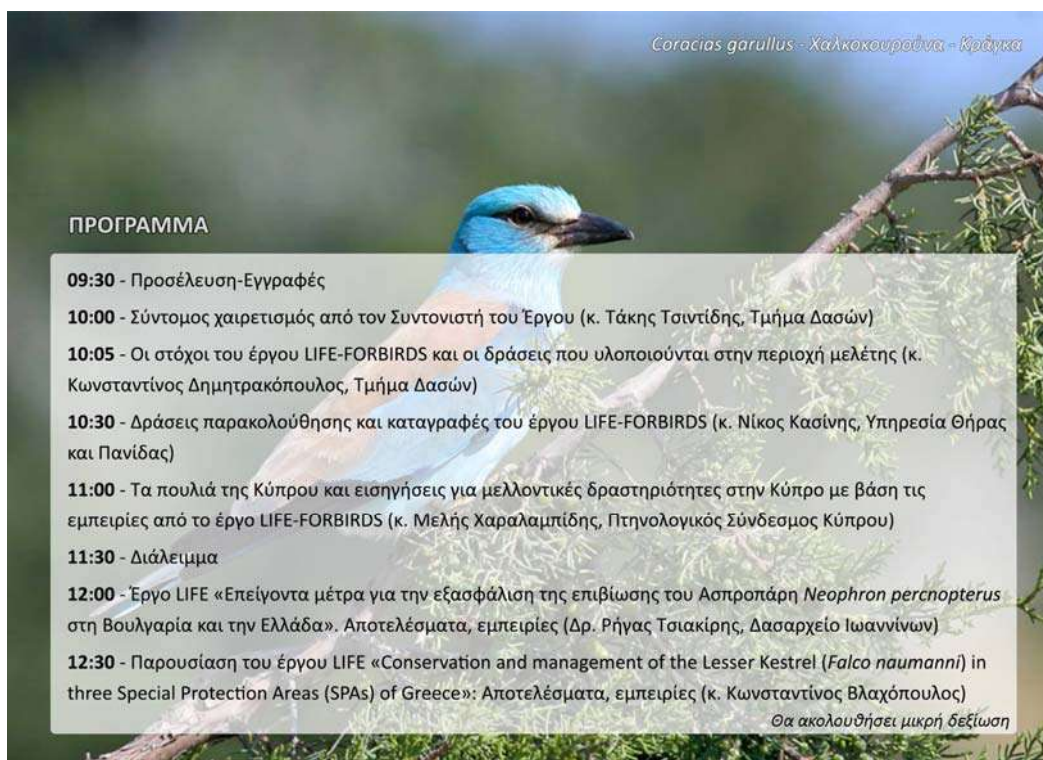
Το ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ, η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΗΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ,
το ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK και ο ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

σας προσκαλούν στην Ημερίδα του έργου LIFE-FORBIRDS
«Βελτίωση των πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο».

Παρασκευή 27 Οκτωβρίου 2017, ώρα 09:30 π.μ.
στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης Αθαλάσσης.

Στην ημερίδα θα παρευρεθούν δύο εμπειρογνώμονες από παρόμοια προγράμματα LIFE που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα, όπου θα παρουσιάσουν τα έργα και τις εμπειρίες τους.

Coracias garullus - Χαλκόκουρούνα - Κράγκα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09:30 - Προσέλευση-Εγγραφές

10:00 - Σύντομος χαιρετισμός από τον Συντονιστή του Έργου (κ. Τάκης Τσιντίδης, Τμήμα Δασών)

10:05 - Οι στόχοι του έργου LIFE-FORBIRDS και οι δράσεις που υλοποιούνται στην περιοχή μελέτης (κ. Κωνσταντίνος Δημητρακόπουλος, Τμήμα Δασών)

10:30 - Δράσεις παρακολούθησης και καταγραφές του έργου LIFE-FORBIRDS (κ. Νίκος Κασίνης, Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας)

11:00 - Τα πουλιά της Κύπρου και εισηγήσεις για μελλοντικές δραστηριότητες στην Κύπρο με βάση τις εμπειρίες από το έργο LIFE-FORBIRDS (κ. Μελής Χαραλαμπίδης, Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου)

11:30 - Διάλειμμα

12:00 - Έργο LIFE «Επείγοντα μέτρα για την εξασφάλιση της επιβίωσης του Ασπροπάρη *Neophron percnopterus* στη Βουλγαρία και την Ελλάδα». Αποτελέσματα, εμπειρίες (Δρ. Ρήγας Τσιακίρης, Δασαρχείο Ιωαννίνων)

12:30 - Παρουσίαση του έργου LIFE «Conservation and management of the Lesser Kestrel (*Falco naumanni*) in three Special Protection Areas (SPAs) of Greece»: Αποτελέσματα, εμπειρίες (κ. Κωνσταντίνος Βλαχόπουλος)

Θα ακολουθήσει μικρή δεξίωση

Παράρτημα II. Κατάλογος με τους συμμετέχοντες στην ημερίδα.

LIFE-FORBIRDS - "Βελτίωση των πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο"

Ημερίδα

27 Οκτωβρίου 2017, Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

A/A	ΟΝΟΜΑ - ΕΠΙΘΕΤΟ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΙΟΣ	FREDERICK UNIVERSITY	res.am@frederick.ac.cy	
2	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	FREDERICK UNIVERSITY	res.kk@frederick.ac.cy	
3	ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	FREDERICK UNIVERSITY	res.m.k@frederick.ac.cy	
4	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	Τ.Π. ΔΑΣΩΝ	unit.konstantinos.k@tpd.gov.cy	
5	ΗΡΩΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	FREDERICK UNIVERSITY	res.en@frederick.ac.cy	
6	ΡΗΓΑΣ ΤΣΙΑΚΡΙΗΣ	ΧΡΟΝΟΤΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΟΤΗΡΩΝ	rigastsiakiris@gmail.com	
7	ΜΕΛΙΝΑ ΧΑΡΑΜΑΝΤΙΔΟΥ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	melina@cytanet.com.cy	
8	ΧΑΡΗΣ ΧΑΡΑΜΑΝΤΙΔΟΥ	ΕΡΕΥΝΑ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	charis@charamantidou.com	
9	ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΝΤΗΣ	ΥΠ.Θ.Π.Α.Τ.Ε. Δ. Π.Α.Ν.Ι.Δ.Δ.	lenicos@thodpda.gov.cy	
10	ΝΕΦΤΥΣ ΜΕΛΙΝΟΥ	Τ.Π. ΔΑΣΩΝ	neftys@tpd.gov.cy	
11	ΜΑΡΙΟΣ ΜΕΛΙΝΟΥ	Τ.Π. ΔΑΣΩΝ	marinos@tpd.gov.cy	
12	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΛΙΝΟΥ	Π.Δ.Ν.Π.Ι.Π.Ι.Ο. Θ.Ε.Α.Δ.Ι.Α.Σ.	konstantinos.melinos@pdnpiio.gov.cy	
13	ΜΑΡΙΟΣ ΜΕΛΙΝΟΥ	Τ.Π.Δ.Ν.Π.Ι.Π.Ι.Ο. Θ.Ε.Α.Δ.Ι.Α.Σ.	marinos.melinos@tpdnpiio.gov.cy	
14	ΜΑΡΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ	Τ.Π.Δ.Ν.Π.Ι.Π.Ι.Ο. Θ.Ε.Α.Δ.Ι.Α.Σ.	marinos.paniotides@tpdnpiio.gov.cy	
15	ΜΑΡΙΟΣ ΤΣΙΑΚΡΙΗΣ	Τ.Π.Δ.Ν.Π.Ι.Π.Ι.Ο. Θ.Ε.Α.Δ.Ι.Α.Σ.	marinos.tsiaakiris@tpdnpiio.gov.cy	

LIFE-FORBIRDS - "Βελτίωση των πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο"
Ημερίδα

27 Οκτωβρίου 2017, Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

A/A	ΟΝΟΜΑ - ΕΠΙΘΕΤΟ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	EMAIL	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
16	Ηρώ Κουζάν	Παν/μιο Frederick	ves.ki@frederick.ac.cy	
17	Λοίφοι Δούβας	Τρίτη Δασ.	louifoti.wan@frederick.ac.cy	
18	Κωνσταντίνος Περδίκης	Υπηρεσία Συνέργειας Κτηνών	c.perdikis@frederick.ac.cy	
19	Παναγιώτης Παπαδόπουλος	Τμήμα Δασών	wpk.com	
20	Γιάννης Αδαμίου			
21	Χρυσή Χριστοδίδου	Τμήμα Δασών	forney@frederick.ac.cy	
22	Ιωάννα Κων/νος	Τμήμα Δασών	forney@frederick.ac.cy	
23	Παναγιώτης Αρτίκης		forney@frederick.ac.cy	
24	Αρτίκης Νεφέλη		forney@frederick.ac.cy	
25	Γιότα Παπαδόπουλος	ΚΝΕ Αδελφότητα	forney@frederick.ac.cy	
26	Νικηφόρος Α. Νικολαΐδης	ΚΝΕ Αδελφότητα	nichn@frederick.ac.cy	
27	Ζωφία Χατζηγιάννη	Ι.Σ. Υπαλλήλων	forney@frederick.ac.cy	
28	Τατιάνα Δούβας	Τμήμα Δασών	forney@frederick.ac.cy	
29	Εδνα Γεωργίου	Τμήμα Δασών	forney@frederick.ac.cy	
30				
31				

Παράρτημα ΙΙΙ. Παρουσιάσεις που έγιναν κατά την ημερίδα.

Παρουσίαση με τίτλο «Οι στόχοι του έργου LIFE-FORBIRDS και οι δράσεις που υλοποιούνται στην περιοχή μελέτης» από κ. Κωνσταντίνο Δημητρακόπουλο (Τμήμα Δασών)

Πρόοδος του έργου LIFE:

“Βελτίωση πεδινών δασικών βιοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο”

LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων 27/10/2017

Γενικές πληροφορίες

Ακρωνύμιο έργου: **LIFE-FORBIRDS**

Ημερομηνία έναρξης: **01/10/2014**

Ημερομηνία λήξης: **31/12/2017**

Συνολικός προϋπολογισμός έργου: **978.718 €**

Συνεισφορά Ευρωπαϊκής Επιτροπής: **489.359 € (50%)**

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Εταίροι του έργου:

Τμήμα Δασών (Συντονιστής)

Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας

Πανεπιστήμιο Frederick – Μονάδα Διατήρησης Φύσης

Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Περιοχές υλοποίησης έργου

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Περιοχές υλοποίησης έργου

Κόση - Παλλουρόκαμπος

Natura 2000 Code: CY6000000

- Ξενικά / εισβλητικά
- Ξηρασία
- Χρήση ζιζανιοκτόνων
- Έλλειψη τροφής
- Λαθροθηρία
- Δασικές πυρκαγιές

Ποταμός Παναγίας Στάζουσας

Natura 2000 Code: CY6000007

- Δασικές πυρκαγιές
- Κατακερματισμός βιοτόπου
- Έλλειψη νερού
- Έλλειψη τροφής
- Οικιστική ανάπτυξη

Κάβο Γκρέκο

Natura 2000 Code: CY3000005

- Ξενικά / εισβλητικά είδη
- Έλλειψη νερού
- Εντατικές καλλιέργειες
- Μεγάλος αριθμός επισκεπτών
- Παράνομη παγίδευση πουλιών
- Δασικές πυρκαγιές

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Κύριοι στόχοι του έργου

- Η εφαρμογή **μέτρων διατήρησης / διαχείρισης** για την βελτίωση των οικολογικών συνθηκών 11 ειδών πουλιών τα οποία περιλαμβάνονται στη λίστα του Παραρτήματος I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Πουλιά, και απαντώνται στις 3 περιοχές του έργου

Alcedo atthis, Burhinus oedicnemus, Caprimulgus europaeus, Circus macrourus, Coracias garrulus, Emberiza caesia, Lanius collurio, Lanius minor, Lanius nubicus, Oenanthe cypriaca, Sylvia melanothorax

- Η κατάδειξη των πλεονεκτημάτων **υιοθέτησης μιας ολιστικής προσέγγισης** στη διαχείριση των δασών, η οποία θα αντιμετωπίζει τις ανάγκες των πουλιών που επισκέπτονται ή διαμένουν στα δάση
- Η **ενίσχυση της ευαισθητοποίησης** του κοινού για την διατήρηση των άγριων πουλιών και την καταπολέμηση της λαθροθηρίας μέσα στις ευρύτερες περιοχές του έργου

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Σ.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

- Δημιουργία **5 περιβολιών** στις περιοχές του έργου (2 Κ.Γ., 2 ΚΟΣ., 1 ΣΤ.), έκτασης περίπου 1100 m²/περιβόλι
- Δημιουργία κλειστών **περιφράξεων** με καγκελόπορτα περιμετρικά των περιβολιών
- Δημιουργία **λιμνούλων** (1 σε κάθε περιβόλι)
- Φύτευση οπωροφόρων δέντρων και δασικών δέντρων και θάμνων για **παροχή τροφής και κάλυψης** (περίπου 60 σε κάθε περιβόλι)
- Δημιουργία 1 **ανθώνα** σε κάθε περιβόλι για καλλιέργεια ψυχανθών/σιτηρών και φύτευση ηλιοτρόπιων
- Εγκατάσταση **ταϊστών**
- Εγκατάσταση **4 υδατοδεξαμενών** (Μιας 90 t και τριών 45 t) για σκοπούς άρδευσης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Σ.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.1: Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.2:Βελτίωση παροχής νερού, τροφής και θέσεων φωλεοποίησης

- Κατασκευή και εγκατάσταση **200 τεχνητών φωλιών** στις 3 περιοχές του έργου
- Εγκατάσταση **17 ποτίστρων** στις 3 περιοχές του έργου (7 Κ.Γ., 7 ΚΟΣ., 3ΣΤ.)
- Κατασκευή **μικρού φράγματος** στην περιοχή της Κόσιης (Αβδελλερό)
- Δημιουργία **χωραφιών** σε διάκενα του δάσους για καλλιέργεια ψυχανθών/σιτηρών
 - 12 περιοχές συνολικά (10 σε δασική γη, 2 σε ιδιωτικούς κλήρους). Συνολική έκταση 39.480 m²
- Δημιουργία **ξερολιθιών** στις περιοχές του έργου. Σύνολο 366 m
 - 5 ξερολιθιές (1 σε κάθε περιβόλι) συνολικού μήκους 160 m
 - 9 ξερολιθιές πλευρικά των χωραφιών συνολικού μήκους 206 m
- Εγκατάσταση **2 βροχοσυλλεκτών** με ντεπόζιτο αποθήκευσης 1 t στην περιοχή της Κόσιης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.2:Βελτίωση παροχής νερού, τροφής και θέσεων φωλεοποίησης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.2:Βελτίωση παροχής νερού, τροφής και θέσεων φωλεοποίησης

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.2:Βελτίωση παροχής νερού, τροφής και θέσεων φωλεοποίησης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.3:Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Απομάκρυνση εισβλητικών / ξενικών ειδών σε έκταση 5,3 ha στις περιοχές της Κόσιης και Κάβο Γκρέκο

- Πραγματοποιήθηκε καταπολέμηση 2700 ατόμων *Acacia Saligna* στο Κ.Γ το 2015 και 3100 ατόμων το 2016 σε συνολική έκταση 3,2 ha. 82,5% & 75% επιτυχία αντίστοιχα
- Πραγματοποιήθηκε το 2017 καταπολέμηση 10720 ατόμων *Acacia Saligna* στην περιοχή της Κόσιης σε 3 περιοχές συνολικής έκτασης 2,1 ha
- Τόσο στο Κ.Γ όσο και στην ΚΟΣ. αφαιρέθηκαν επιλεγμένα άτομα *Eucalyptus spp.*, *Pinus halepensis* και υβριδίων πεύκης σε έκταση 1,57 ha και 2,6 ha αντίστοιχα

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

С.3:Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Αποκατάσταση των φυσικών οικοτόπων που υπάρχουν στις περιοχές

Κ.Γ: 5210 1,57 ha, φύτευση **1410** φυταρίων (*Juniperus phoenicea* και συνοδών) στην περιοχή που έγιναν οι αφαιρέσεις πεύκων

9320 0,6 ha, φύτευση **258** φυταρίων (*Olea europaea*, *Ceratonia siliqua*, *Pistacia lentiscus*) στην περιοχή που έγινε καταπολέμηση Ακακίας

ΚΟΣ.: 9320 0,6 ha φύτευση **517** φυταρίων (*Olea europaea*, *Ceratonia siliqua*, *Pistacia lentiscus*, *Crataegus azarolus*) στην περιοχή που έγιναν οι αφαιρέσεις ευκαλύπτων

5330 0,9 ha φύτευση **555** φυταρίων (*Crataegus azarolus*, *Asparagus stipularis*, *Noaea mucronata*, *Phagnalon rupestre*) σε 2 περιοχές

5420 2,6 ha, με αφαίρεση πεύκων & ευκαλύπτων για **απελευθέρωση βλάστησης & φυσική αποκατάσταση** μέσω φυτοκοινωνιολογικής διαδοχής

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.3:Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.3:Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.3:Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.3:Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Σ.4: Καταπολέμηση της παράνομης παγίδευσης στις περιοχές του έργου

- Συνεχίζεται η παρακολούθηση των 3^{ων} ΖΕΠ με την διεξαγωγή εντατικού προγράμματος περιπολιών από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας
 - Μείωση παραβατικότητας κατά 57,35% από την αρχή του έργου μέχρι και την κατάθεση της ενδιάμεσης έκθεσης του έργου
- Τοποθέτηση 18 υπέρυθρων καμερών με αισθητήρα κίνησης για παρακολούθηση
 - Οι κάμερες αλλάζουν τοποθεσία . Μέχρι στιγμής εκλάπησαν 3 (1 Κ.Γ , 2 ΣΤ.)
- Εγκατάσταση 25 ενημερωτικών / προειδοποιητικών πινακίδων
- Δημιουργία Συμβουλευτικής Επιτροπής για την ορθή άσκηση πολιτικής από το έργο αναφορικά με το πρόβλημα της παράνομης παγίδευσης στις περιοχές
- Αποκλεισμός επιλεγμένων δασικών δρόμων με την χρήση πασσάλων και οδοφραγμάτων ώστε να αποθαρρύνεται η πρόσβαση από λαθροθήρες
 - Περιορίστηκε η πρόσβαση σε 74 εισόδους, 13,45 km δρόμων
 - 22 στύλοι για προστασία αναδάσωσης 9320 Κ.Γ από εκτός δρόμου οδήγηση

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Σ.4: Καταπολέμηση της παράνομης παγίδευσης στις περιοχές του έργου

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

C.4: Καταπολέμηση της παράνομης παγίδευσης στις περιοχές του έργου

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ε.1 Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

- Δημιουργία υποκιμαντέρ για τα πουλιά
- Εκτύπωση πληροφοριακού υλικού (αφίσες και φυλλάδια)
 - 3 τύποι αφισών (μια για κάθε περιοχή ΖΕΠ του έργου)
 - 6 τύποι φυλλαδίων: 2 για παράνομη παγίδευση, 1 για το έργο, 1 για τα πουλιά της Μεσαορίας, 2 ενημερωτικά δελτία
- Προβολή 2 διαφημιστικών σποτ στην τηλεόραση
- Δημοσίευση 3 άρθρων για το έργο σε περιοδικά και εφημερίδες
- 10 διαλέξεις για τα πουλιά σε σχολεία των περιοχών του έργου
- Εγκατάσταση 4 πληροφοριακών κισκιών (2 Κ.Γ., 1 ΚΟΣ., 1 ΣΤ.)
- Εγκατάσταση 30 πληροφοριακών πινακίδων σε σημεία με υλικοτεχνικές υποδομές που έγιναν στο πλαίσιο του έργου

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ε.1 Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

- Διενέργεια 4 διαγωνισμών παρατήρησης πουλιών για τα σχολεία της περιοχής του έργου.
- 4 Εκπαιδευτικές εκδρομές από σχολεία των περιοχών του έργου στις περιοχές των δράσεων του έργου.
- Συμμετοχή στην τοπική εκδήλωση για την φύση που διοργανώνει ο Δήμος Αγ. Νάπας κάθε Σεπτέμβριο.
- Ενημέρωση ενδιαφερομένων φορέων με ημερίδες, Μάιος 2016 & 2017
- 2 ημερήσιες εκπαιδεύσεις εθελοντών από τις περιοχές του έργου σε θέματα δασοπυρόσβεσης, Ιούνιος 2016 & 2017
- Συμμετοχή με αναρτήσεις αφισών σε ημερίδες/συνέδρια
- Ανάρτηση γιγαντοαφίσων στον αυτοκινητόδρομο

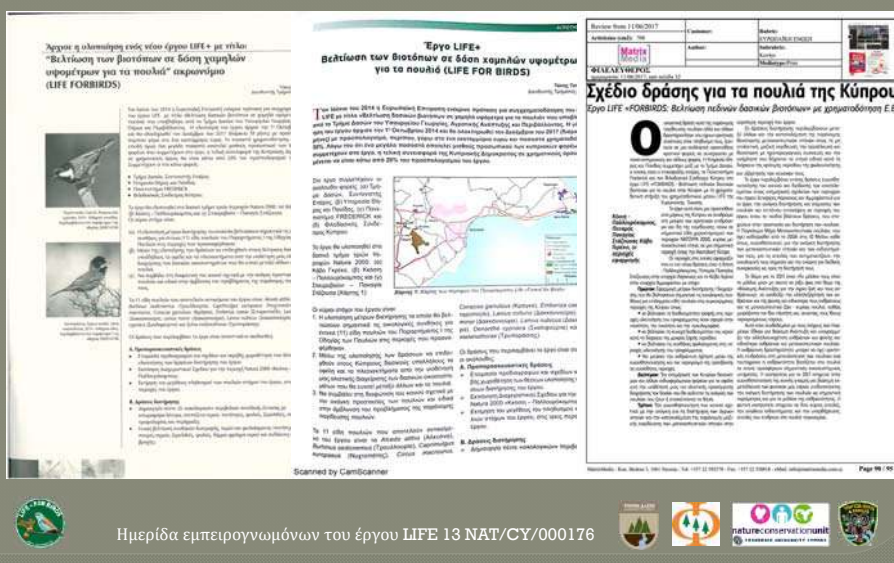
Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ε.1 Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

Ε.1 Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

Ε.1 Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ε.1 Εκστρατεία ενημέρωσης και διαφώτισης

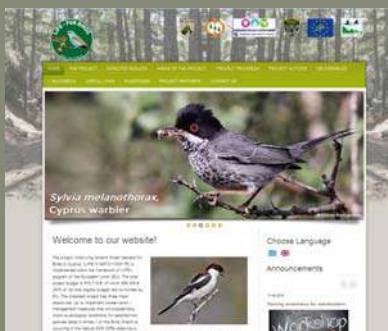
Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

E.2 Ανάπτυξη και λειτουργία ιστοσελίδας του έργου

- Δημιουργήθηκε ιστοσελίδα για το έργο καθώς και σελίδα στο facebook. Και οι 2 λειτουργούν και ανανεώνονται σε μηνιαία βάση

- www.lifeforbirds.eu
- www.facebook.com/groups/lifeforbirds

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

F.2 Επιστημονική επιτροπή

- 4/4 συναντήσεις με την ομάδα του έργου

F.3 Δικτύωση με άλλα LIFE και/ή όχι LIFE έργα

- Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με 6 έργα LIFE:
 - LIFE-OROKLINI στις 29/10/2015
 - BIOforLIFE στις 1/12/2015
 - ForOpenForests στις 15-18/05/2016
 - LIFE Natura2000 Value CRETE & LIFE-THEMIS στις 15-16/01/2017
 - LIFE for the Lesser Kestrel στις 16 - 19/05/2017
- Πραγματοποιήθηκε συνάντησης με άλλα έργα/προγράμματα:
 - Erasmus+ "Valgreen: Reforestation in the South of Europe as a profession for the future"

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Φωτογραφικό υλικό από τις δράσεις του έργου

F.2 & F.3

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Φωτογραφικό υλικό από τις δράσεις του έργου

F.2 & F.3
Valgreen

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Προβληματισμοί...

Ημερίδα εμπειρογνομόνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Προβληματισμοί...

Ημερίδα εμπειρογνομώνων του έργου LIFE 13 NAT/CY/000176

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

**Παρουσίαση με τίτλο «Δράσεις παρακολούθησης και καταγραφές του έργου LIFE-FORBIRDS» από
κ. Νίκο Κασίνη (Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας)**

Δράσεις παρακολούθησης και καταγραφές του έργου LIFE- FORBIRDS

Νίκος Κασίνης, και Μιχάλης Αντωνίου
Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας

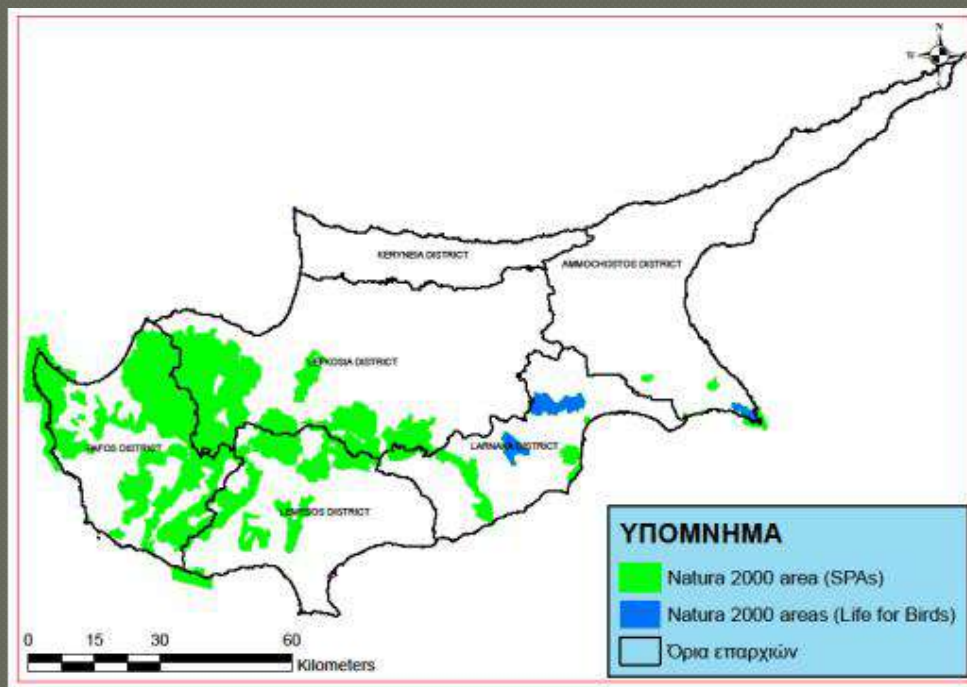
Βελτίωση πεδινών δασικών οικοτόπων για τα
πουλιά στην Κύπρο

LIFE 13 NAT/CY/000176

27/10/2017

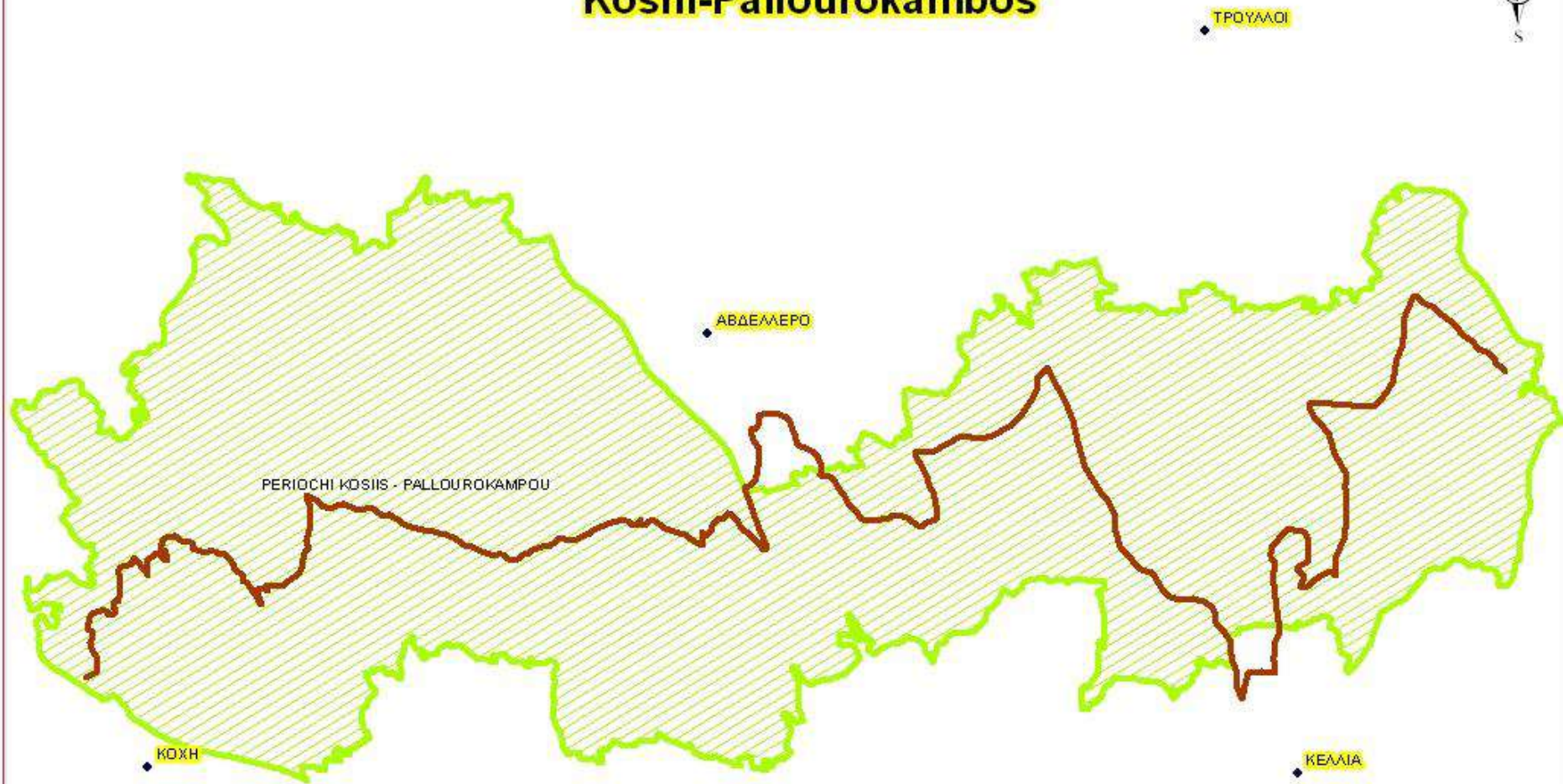

3 Ζώνες Ειδικής Προστασίας του έργου

- Kavo Greko (CY30000005),
- Koshi – Pallourokamos (CY60000009)
- Potamos Panagias Stazousas (CY60000007).

Koshi-Pallourokambos

Panayia Stazousa

Kavo Greko

KAVO GKREKO

Action A3: Assessment of the population size of targeted bird species in the project sites

Εκτίμηση του μεγέθους του πληθυσμού των ειδών χαρακτηρισμού στις περιοχές εφαρμογής του προγράμματος

Τιμές Αναφοράς Ευνοϊκού Καθεστώτος Διατήρησης (ΤΑΕΚΔ) για τα Είδη του Παρ. Ι (είδη χαρακτηρισμού) των 3 ΖΕΠ του έργου

Τιμές Αναφοράς Ευνοϊκού Καθεστώτος Διατήρησης ΤΑΕΚΔ

- Οι πιο πάνω περιοχές για να αποκτήσουν Ευνοϊκό Καθεστώς Διατήρησης (Favorable Conservation Status), θα πρέπει τα είδη χαρακτηρισμού των περιοχών αυτών να αποκτήσουν ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης.
- Η αξιολόγηση αυτού του καθεστώτος γίνεται μέσω του καθορισμού Τιμών Αναφοράς Ευνοϊκού Καθεστώτος Διατήρησης (ΤΑΕΚΔ) ή favourable reference values (FRVs) για τους πληθυσμούς των ειδών αυτών οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για να αξιολογήσουν τον υφιστάμενο πληθυσμό των ειδών τόσο σε εθνικό όσο και σε επίπεδο ΖΕΠ. Αυτές οι Τιμές αποτελούν και στόχους διατήρησης (conservation targets).

Favourable Reference Value (FRV)

Target Value (TV)-

Favourable Reference Value (FRV) – The FRV is the population size at which the risk of extinction is acceptably low, the species is biologically functional within the ecosystem and there is no contraction or decrease.

Target Value (TV)-The Target Value is the numbers of migrant/wintering species that should regularly occur in the corresponding areas in Cyprus. These numbers should be defined as a range, given the species inter-annual variations. This range was agreed to represent the numbers counted at each site following an agreed protocol and a constant annual effort.

ΤΑΕΚΔ

- ΤΑΕΚΔ (FRVs) έχουν υπολογιστεί για τα πιο κάτω φωλεάζοντα είδη:
- *Burhinus oedicephalus*, *Caprimulgus europaeus*, *Coracias garrulus*, *Emberiza caesia*, *Lanius nubicus*, *Oenanthe cypriaca* και *Sylvia melanothorax*.
- Τα πιο πάνω είδη, με κάποιες εξαιρέσεις δεν απαντούν και στις 3 περιοχές σε σημαντικούς αριθμούς ούτως ώστε να υπολογιστούν ΤΑΕΚΔ.
- Επιπλέον έχει υπολογιστεί ΤΑΕΚΔ και για το είδος *Melanocorypha calandra*, είδος χαρακτηρισμού για τη περιοχή Κόσσης.

Species Description and Status

Cyprus wheatear

The Cyprus wheatear is a small insectivorous species that is endemic to Cyprus and included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It exists as a migrant breeder; it comes to breed in the spring and leaves the island for Africa in autumn. It breeds in a variety of habitats, from lowland open areas to the highest forested mountains. It is a cavity nester, both in trees, stone walls and steep banks.

Cyprus warbler

- The Cyprus warbler is a small, insectivorous species that is endemic to Cyprus and included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It exists both as a resident and partially migratory species, since individuals have been found to overwinter in areas of the Middle East. It is found predominantly in thorny maquis where it breeds

Masked shrike

The Masked shrike is the smallest species of the shrike family

(*Lanidae*) that visits Cyprus, included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It is a migrant breeder that winters in Africa and starts its migration in Cyprus by late March and leaves the island by mid-October. It feeds on large insects, lizards and mice, but sometimes preys on small birds. It prefers woodland areas, upland orchards and vineyards and open forest for nesting.

Cretzschmar's Bunting

The Cretzschmar's bunting is a member of the *Emberizidae* family. It is a migrant breeder in Cyprus. It is included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It breeds mainly in open, mountain sides with phryganic vegetation, dispersed with grasses. It feeds on seeds and grasses.

European Roller

The European Roller is a species with a declining population in Europe, included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It is a fairly large, colorful species that belongs to the *Meropidae* (Bee-eater family). It is a migratory species that overwinters in Africa and breeds in the Mediterranean areas and Eastern Europe. Cyprus hosts a significant part of the European population. It feeds on large insects (beetles and grasshoppers) but also small reptiles. It prefers open habitats such as dry cultivations (cereal fields) with scarce trees such as Carob and Olive trees. It is a cavity nester, nesting both in large trees cliffs and earth banks.

Eurasian Stone Curlew

The Eurasian Stone Curlew is a large, nocturnal *Charadriiform* (Wader family), included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It is a resident species to Cyprus that breeds in significant numbers. It prefers open, mostly flat, sparsely vegetated areas. It is a ground nesting species of open areas such as dry river beds, bare rocky grounds and traditional, non-intensive cereal fields. It feeds mostly on large insects and small lizards.

European Nightjar

The Nightjar is a medium-sized, nocturnal species included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It occurs both as a migrant breeder and passage migrant in Cyprus. It arrives from late March and stays until the end of September on the island, before migrating in Africa to overwinter. It feeds on flying insects caught at dusk and night. It nests on the ground. It can be seen in a variety of open habitats with scarce trees but also likes open, young pine forests.

Calandra Lark

The Calandra Lark is a resident species of semi-desert, steppe habitat but also of arable land. Its stronghold is the central plain of Mesaoria, most of which is not under the effective control of the Cyprus Government (since the Turkish invasion of 1974 and occupation of 37% of Cypriot territory). The Koshi SPA is part of Mesaoria area and holds a good population of the species. Besides Mesaoria, the species is declining from most of its former range, Larnaca saltlakes area, Pafos plain.

Μεθοδολογία

- Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τον υπολογισμό των ΤΑΕΚΔ βασίστηκε σε ένα συνδυασμό της Ανάλυση Βιωσιμότητας του Πληθυσμού / **Population Viability Analysis (PVA)** (Ελάχιστος Βιώσιμος Πληθυσμός ή **Minimum Viable Population (MVP)** και του υπολογισμού του διαθέσιμου βιότοπου κάθε είδους (**IACO & BirdLife Cyprus, 2016**).

Υπολογισμός πυκνότητας ειδών

Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τις καταμετρήσεις που διεξήχθησαν από την ΥΘΠ από τις μηνιαίες καταγραφές των ειδών σε γραμμικές διαδρομές στις 3 περιοχές σε συνδυασμό με εργασία πεδίου που έγινε σε παγκύπρια κλίμακα από την ΥΘΠ και το Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου ώστε να υπολογιστούν οι τιμές για τα είδη παγκυπρίως.

Επιπλέον στοιχεία από τις καταγραφές του Πτηνολογικού Συνδέσμου για τα Κοινά Πουλιά αναλύθηκαν με το πρόγραμμα Distance program (Thomas *et al.*, 2010) ώστε να βγουν οι τελικές πυκνότητες των ειδών.

Species	FRV at Cyprus level (breeding pairs)	FRV at site level (breeding pairs)		
Oenanthe cypriaca	30,000	Koshi 300	Stazoussa 200	K.Greco 250
Sylvia melanothorax	50,000	400	750	600
Lanius nubicus	8,000	Stazoussa 25		
Emberiza caesia	8,000	Stazoussa 200		
Burhinus oedicephalus	2,000	200	5	-
Coracias garrulus	3,000	50	30	-
Melanocorypha calandra	4,000	250	-	-
Caprimulgus europaeus	2,000	Stazoussa 20		

Τιμές Στόχου ή Target Values

- Τιμές Στόχου έχουν τεθεί για 4 μεταναστευτικά είδη που διέρχονται των περιοχών αντί ΤΑΕΚΔ που υπολογίζονται για είδη που φωλιάζουν. Τα είδη αυτά είναι:
- *Alcedo atthis* (για το Kavo Greko), *Circus macrourus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*.

Pallid harrier

The Pallid harrier is a globally threatened raptor and Annex I species. It occurs as a passage migrant in Cyprus during both migration periods in spring (April-May) and in autumn (September-October). During migration, it can be seen in open habitats (both agricultural and Phrygana). It feeds on small mammals, birds and reptiles.

Lesser Grey shrike

The Lesser Grey shrike is a member of the shrike family (Lanidae) and a common passage migrant in Cyprus. It is included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It is more common during autumn migration when it starts arriving on the island by early August and it peaks in late August-early September. It is the largest member of all shrikes that visit Cyprus regularly.

Red backed shrike

The Red-backed shrike is a member of the shrike family (Lanidae) and a common passage migrant in Cyprus. It is included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It is more common during autumn migration when it starts arriving on the island by mid-August and it peaks in September. It is larger than breeding Masked Shrike but smaller than the Lesser Grey Shrike.

Kingfisher

The Kingfisher is the smallest and most common member of the kingfisher family that visits Cyprus. It is included in Annex I of the Birds Directive (2009/147/EU). It is more common in autumn (it starts arriving in late July but peaks in September) and much less in the spring. In winter, some individuals overwinter. It frequents coastal wetlands, harbors and coastal areas where it can fish.

species	Koshi SPA (individuals) Target Values	Panagia Stazoussa SPA (individuals) Target Values	Kavo Greco SPA (individuals) Target Values
Circus macrourus	5-20	2-5	5-50 Autumn 5-20 Spring
Lanius minor	30-60	20-40	200-500
Lanius collurio	30-60	40-100	500-1000
Alcedo atthis	-	-	20-50

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ/ΖΕΠ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ FRV

ΕΙΔΟΣ (CY FRV ζεύγη)	ΚΚΟΣΙΗ εκτιμώμενος πληθυσμός (ζεύγη)	ΣΤΑΖΟΥΣΑ εκτιμώμενος πληθυσμός (ζεύγη)	ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ εκτιμώμενος πληθυσμός (ζεύγη)
<i>Melanocorypha calandra</i> (4,000)	50-100 (FRV 250)	-	-
<i>Burhinus oedicnemus</i> (2,000)	50-150 (FRV 200)	- (FRV 5)	-
<i>Coracias garrulous</i> (3,500)	50 (FRV 50)	20 (FRV 30)	-
<i>Caprimulgus europaeus</i> (2,000)	-	πολύ μικρός (FRV 15)	-
<i>Emberiza caesia</i> (10,000)	πολύ μικρός	200 (FRV 200)	-
<i>Oenanthe cypriaca</i> (50,000)	200 (FRV 300)	200 (FRV 200)	200 (FRV 200)
<i>Sylvia melanothorax</i> (75,000)	250-300 (FRV 400)	700-1,000 (FRV 750)	500-700 (FRV 600)
<i>Lanius nubicus</i> (8,000)	πολύ μικρός	25 (FRV 25)	-

Απειλές σχετικές με το Περί Διαχείρισης Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών Νόμου στις 3 ΖΕΠ του έργου

- 1. Παγίδευση με τη χρήση διχτύων /ξοβέργων, κ.α. με τη συνδρομή ηχοπαραγωγικών συσκευών που εκπέμπουν μιμητικές φωνές και προσελκύουν τα άγρια πτηνά στο χώρο παγίδευσης αυξάνοντας σημαντικά το μέγεθος της παράνομής «σοδειάς».
- 2. Παράνομη εκπαίδευση κυνηγετικών σκύλων ειδικά κατά τη περίοδο φωλαιοποίησης και εξάρτησης.
- 3. Κυνήγι τζίκλας με τη χρήση ηχοπαραγωγικών συσκευών
- 4. Τοποθέτηση δηλητηριασμένων δολωμάτων για εξόντωση αδέσποτων σκύλων και αλεπούδων.
- 5. Λαθροθηρία λαγού κατά τη διάρκεια της νύχτας.

ACTION C.4: Combating bird crime in the project areas

- Η παράνομη παγίδευση μεταναστευτικών πτηνών με μη επιλεκτικές μεθόδους σύλληψης (δίχτυα, ξόβεργα) αποτελεί σημαντική απειλή για τη διατήρηση της πτηνοπανίδας στη Κύπρο.
- Παρόλο που ο κύριος στόχος των παγιδευτών είναι το είδος *Sylvia atricapilla* και συγγενικές του Sylviidae τα οποία αποκαλούνται αμπελοπούλια, > 200 ειδών έχουν βρεθεί σε δίχτυα/ξόβεργα, τα περισσότερα εκ των οποίων είναι προστατευόμενα, τόσο με βάση την Ευρωπαϊκή αλλά και την Εθνική Νομοθεσία, από οποιαδήποτε μορφής σύλληψη, κατοχή ή /και θανάτωση
- Θηρεύσιμα είδη όπως η τζίκλα *Turdus philomelos* παγιδεύεται επίσης σε μεγάλους αριθμούς
- Στόχος του έργου είναι η μείωση της παγίδευσης σε ανεκτά επίπεδα

ΠΕΡΙΠΟΛΙΕΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΑΘΡΟΘΗΡΙΑΣ (2015)

2015

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (2015)

	ΚΟΣΙΗ - ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ	ΣΤΑΖΟΥΣΑ - ΠΥΡΓΑ	ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ
	ΑΣΤ.ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	ΑΣΤ ΠΥΡΓΩΝ ΑΣΤ ΚΟΦΙΝΟΥ	ΑΣΤ. ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ ΑΣΤ. ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ
Συνολικός Αριθμός ΑΤΟΜΩΝ	4	22	2
Συνολικός Αριθμός ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	3	18	2
Παράνομη Παγίδευση	1	7	2
Απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου	1	2	
Λαθροθηρία νύκτας		1	
Μη ανανεωμένη άδεια κυνηγίου		3	
Απλήρωτα εξώδικα	1	3	
φόνευση προστατευόμενων ειδών στο κυνήγι		2	

ΠΕΡΙΠΟΛΙΕΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ
ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΑ ΑΠΟ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΑΘΡΟΘΗΡΙΑΣ

2015

ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΑ

	ΚΟΣΙΗ - ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ	ΣΤΑΖΟΥΣΑ - ΠΥΡΓΑ	ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ	
	ΑΣΤ.ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	ΑΣΤ ΠΥΡΓΩΝ ΑΣΤ ΚΟΦΙΝΟΥ	ΑΣΤ. ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ ΑΣΤ. ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
αρ. Δικτύων από υποθέσεις		16		16
αρ. ξοβέργων υποθέσεων	53	306	271	630
Ηχ. Παράγωγες συσκευές	1	4	1	6
Κατασχεθέντα ΔΟΚΟ	1	5		6
Πτηνά που απελευθερώθηκαν		9		9
Πτηνά θανατωμένα	6	210		216
φυσίγγια που κατασχέθηκαν	73	43		116
προβολείς		1		1
φονευμένοι λαγοί		3		3
ζωντανοί λαγοί		58		58
τσάκρες, σιδηροπαγίδες		16		16

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2016 (2)

ΚΟΣΙΗ -ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ

2016

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	2014 (ΟΚΤ/ΝΟΕ/ΔΕΚ)	2015	2016	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΚΟΣΙΗ ΠΑΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	3	3	7	Αύξηση υποθέσεων κυρίως με ξόβεργα.
	ΕΞΩΔΙΚΑ ΓΕΝΙΚΑ	0	0	10	
	ΕΞΩΔΙΚΑ ΣΚΥΛΩΝ	0	0	6	
	ΔΙΚΤΥΑ/ΞΟΒΕΡΓΑ	2	1	4	
	ΛΑΘΡΟΘΗΡΙΑ	1	1	2	
	ΑΛΛΟ	2 αρπακτικά πτηνά (1 αετοβαρβακίνα και 1 κοινή βαρβακίνα) βρέθηκαν δηλητηριασμένα.	1 (απλήρωτο εξώδικο)	1 κατοχή 17 άγριων πτηνών (σγαρτήλια)	Εκμηδενισμός του φαινομένου δηλητηρίασης αρπακτικών πτηνών.*
	ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΑ (ΕΚΤΟΣ υποθέσεων)	0	53 ξόβεργα, 2 ηχοπαρ. Συσκευές	169 ξόβεργα, 1 ηχοπαρ. Συσκευή, 7 σιδερποπαγίδες,	

* Συγκριτικά και με προηγούμενες χρονιές πχ
ενδεικτικά 2013 με 9 δηλητηριασμένα
αρπακτικά στην περιοχή Κόσιης

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2016 (3)

ΠΥΡΓΑ -ΣΤΑΖΟΥΣΑ

2016

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	2014 (ΟΚΤ/ΝΟΕ/ΔΕΚ)	2015	2016	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΠΥΡΓΑ ΣΤΑΖΟΥΣΑ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	5	18	9	Αν και υπάρχει αισθητή μείωση των υποθέσεων γενικά από το 2015
	ΕΞΩΔΙΚΑ ΓΕΝΙΚΑ	0	3	3	
	ΕΞΩΔΙΚΑ ΣΚΥΛΩΝ	0	0	2	
	ΔΙΚΤΥΑ/ΞΟΒΕΡΓΑ	2	7	7	
	ΛΑΘΡΟΘΗΡΙΑ	3	6	2	
	ΑΛΛΟ	0	3 (απλήρωτα εξώδικα)	0	Δυστυχώς η παράνομη παγίδευση παραμένει στα ίδια επίπεδα κατά τους μήνες Σεπ-Νοε 2016 Φθιν. μετανάστευση .
	ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΑ (εκτός υποθέσεων)	6 δίκτυα , 2 ηχ. Συσκευές , 112 ξόβεργα	16 δίκτυα, 306 ξόβεργα, ηχ. Συσκευές 4, τσάκρες 16	3 δίκτυα , 25 ξόβεργα 1 ηχ.συσσκευή	

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2016 (4)

ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ

2016

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚ Α	2014 (ΟΚΤ/ΝΟΕ/ΔΕ Κ)	2015	2016	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	4	2	3	Εξαιρετικά σημαντική μείωση της παράνομης εκπαίδευσης σκύλων στην περιοχή Κάβο Γκρέκο λόγω της έντονης περιπολίας και των έργων στα πλαίσια του προγράμματος LIFE for Birds
	ΕΞΩΔΙΚΑ ΓΕΝΙΚΑ	0	0	0	
	ΕΞΩΔΙΚΑ ΣΚΥΛΩΝ	6	1	1	
	ΔΙΚΤΥΑ/ΞΟΒΕΡ ΓΑ	2	2	2	
	ΛΑΘΡΟΘΗΡΙΑ	2	0	1	
	ΑΛΛΟ	0	0	0	
	ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤ Α (εκτός υποθέσεων)	11 ξόβεργα	271 ξόβεργα, 1 ηχοπαραγ. Συσκευές	0	

Πάταξη Λαθροθηρίας στις τρεις περιοχές δράσης
μέχρι ΙΟΥΝΙΟ 2017

2017

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ			
	ΚΟΣΙΗ - ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠ ΟΣ	ΣΤΑΖΟΥΣΑ - ΠΥΡΓΑ	ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ
	ΑΣΤ.ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ	ΑΣΤ ΠΥΡΓΩΝ ΑΣΤ ΚΟΦΙΝΟΥ	ΑΣΤ. ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ ΑΣΤ. ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ
Συνολικός Αριθμός ατόμων	5	6	1
Συνολικός Αριθμός Υποθέσεων	5	6	1
Παράνομη Παγίδευση	3	3	1
Απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου	1	1	
Λαθροθηρία νύκτας		1	
Μη ανανεωμένη άδεια κυνηγίου			
Απλήρωτα εξώδικα			
κυνήγι σε κλειστή περίοδο κυνηγίου	1	1	
Αιχμαλωσία ειδών αγρίας πανίδας			
κατοχή σιδηροπαγίδων			
φόνευση προστατευόμενων ειδών στο κυνήγι			

Πάταξη Λαθροθηρίας στις τρεις περιοχές δράσης
μέχρι ΙΟΥΝΙΟ 2017

2017

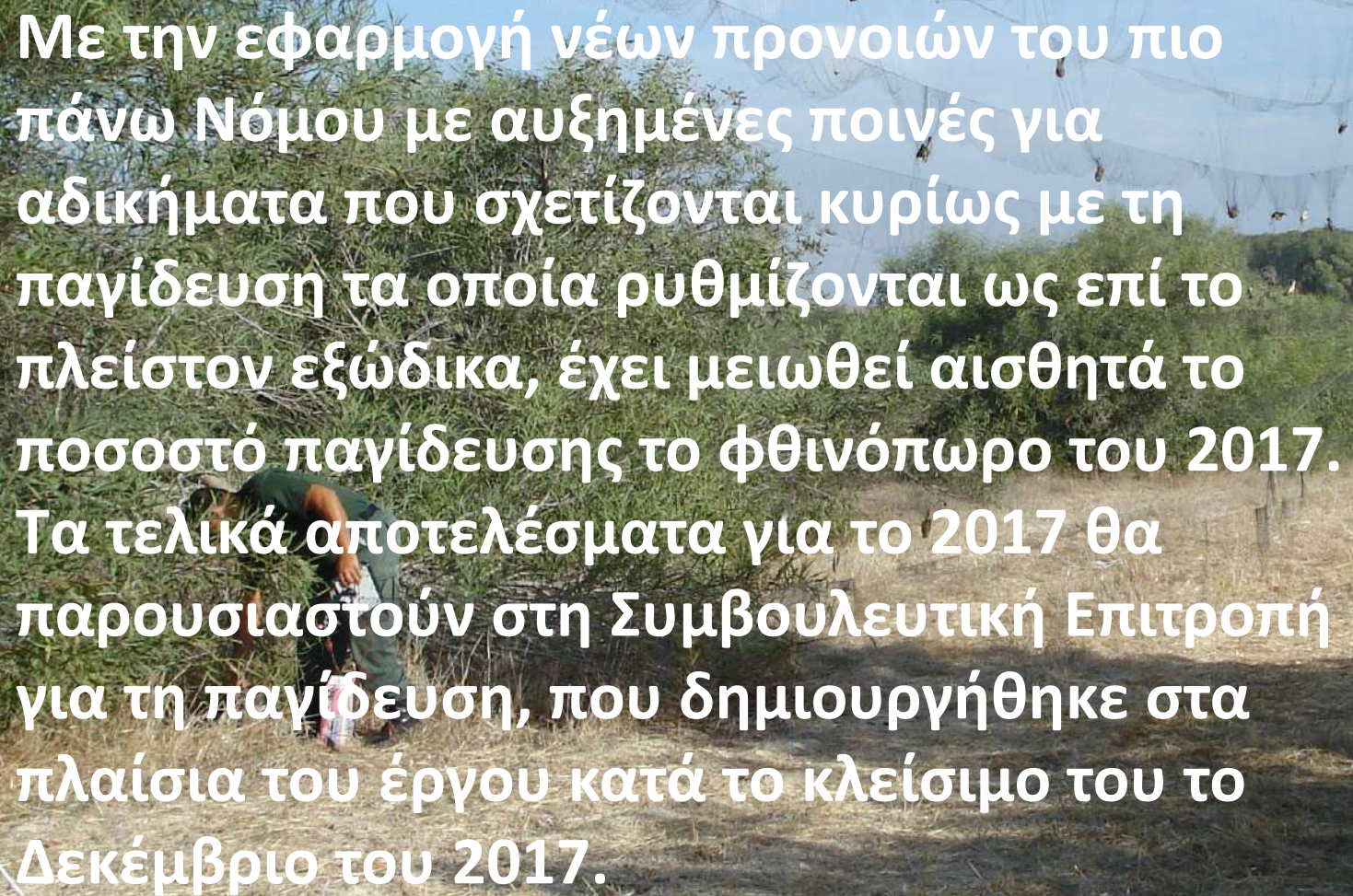
ΕΞΩΔΙΚΑ

	ΚΟΣΙΗ - ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ	ΣΤΑΖΟΥΣΑ - ΠΥΡΓΑ	ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ
Είδος Εξωδίκου			
Απόρριψη Φυσιγγίων			1
Άσκηση κυνηγετικών σκύλων σε μη επιτρεπόμενες περιοχές		1	
Χρήση Ηχοπαράγωγης συσκευής μιμήσεως φωνών πτηνών			
Κατοχή Ηχοπαράγωγης συσκευής μιμήσεως φωνών πτηνών			
Αριθμός Κυνηγετικών σκύλων	1	1	2
Μεταφορά συναρμολογημένου ΔΟΚΟ εντός οχήματος			
ΣΥΝΟΛΟ	1	2	3

2017

2017

2017

Με την εφαρμογή νέων προνοιών του πιο πάνω Νόμου με αυξημένες ποινές για αδικήματα που σχετίζονται κυρίως με τη παγίδευση τα οποία ρυθμίζονται ως επί το πλείστον εξώδικα, έχει μειωθεί αισθητά το ποσοστό παγίδευσης το φθινόπωρο του 2017. Τα τελικά αποτελέσματα για το 2017 θα παρουσιαστούν στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τη παγίδευση, που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου κατά το κλείσιμο του το Δεκέμβριο του 2017.

Ευχαριστώ για τη προσοχή σας!

Παρουσίαση με τίτλο «Τα πουλιά της Κύπρου και εισηγήσεις για μελλοντικές δραστηριότητες στην Κύπρο με βάση τις εμπειρίες από το έργο LIFE-FORBIRDS» από κ. Μελή Χαραλαμπίδη (Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του έργου και Πρόεδρος του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου)

Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου

- Σωματείο, μη κερδοσκοπικό, μη κυβερνητικό
- Ιδρύθηκε το 2003 από την ένωση 2 προϋπαρχόντων συνδέσμων
- Εγγεγραμμένο - αριθμός εγγραφής 4.
- 10 άτομα προσωπικό
- Περίπου 500 ενεργά μέλη
- Περίπου 500.000 ευρώ ετήσιο προϋπολογισμό
- Εταίρος του **BirdLife International** για την Κύπρο

**Στόχος: Η προστασία και διατήρηση
των άγριων πουλιών και των
περιοχών τους**

Δράσεις Πτηνολογικού

- Προγράμματα Αποκατάστασης (LIFE Ορόκλινη, Λιβάδι Ακρωτηρίου)
- Πρόγραμμα για τα Ανθρωποπούλια και τα Πετροχελίδονα
- Εκστρατεία ενάντια στην παράνομη παγίδευση
- Έρευνα και παρακολούθηση ειδών
- Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης

Γιατί είναι σημαντικά τα πουλιά;

© D. Walker, Κουκκουφκιάς

Η Κύπρος, λόγω της θέσης της και της ποικιλίας των βιοτόπων της είναι πολύ σημαντική περιοχή για τα πουλιά

© N. Andreou, Troodos Forest

© P. Panayides, Oroklini Lake

© M. Apostolidou, Larnaca Salt Lake

© M. Evripidou, Profitis Ilias

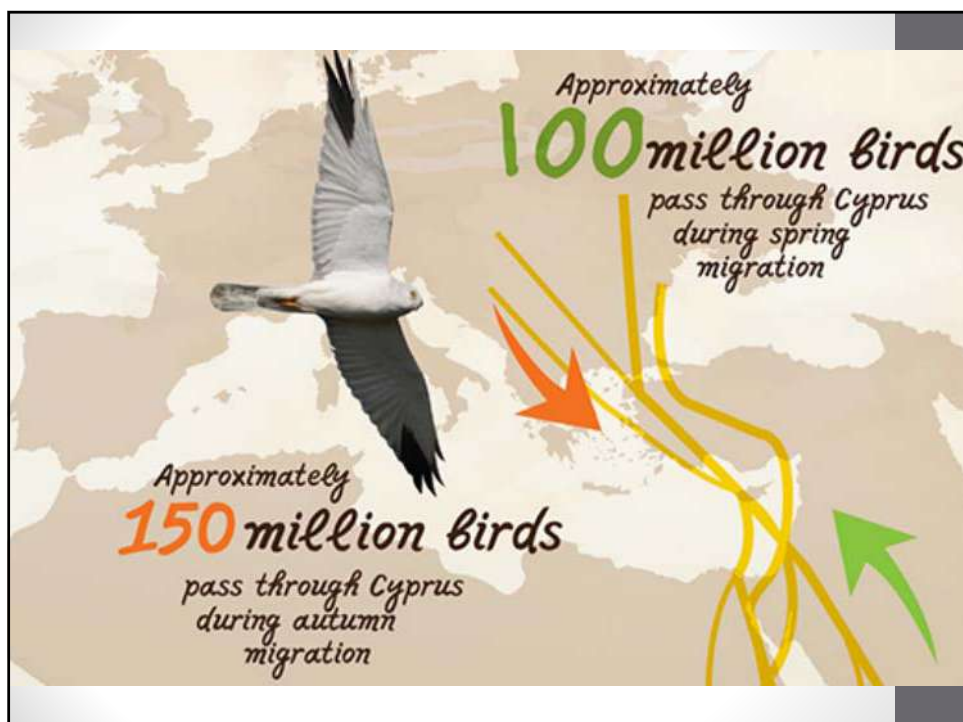
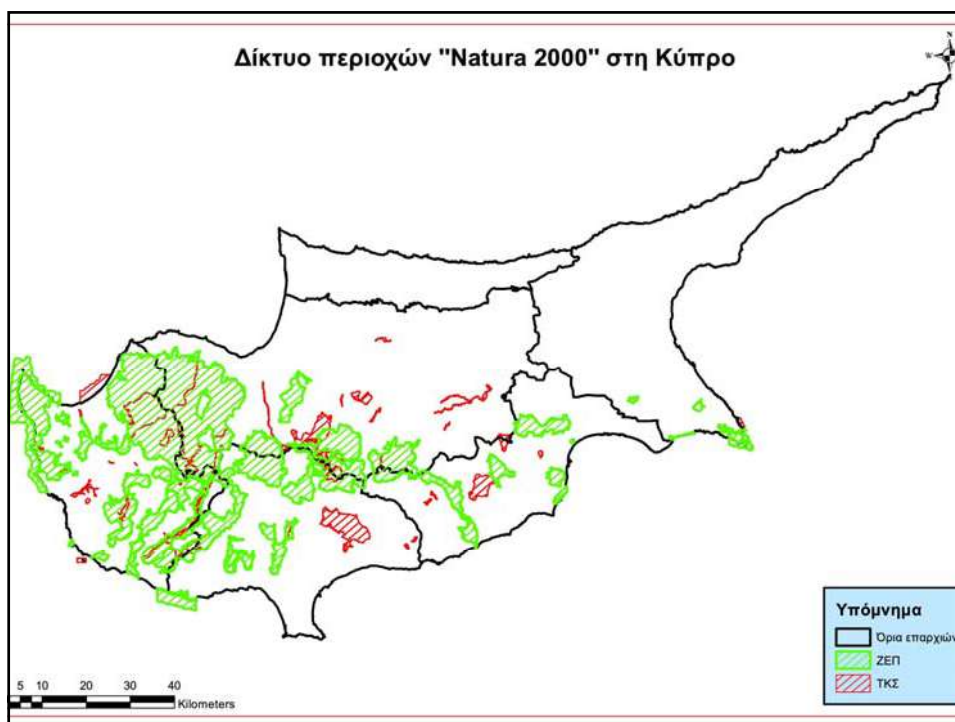

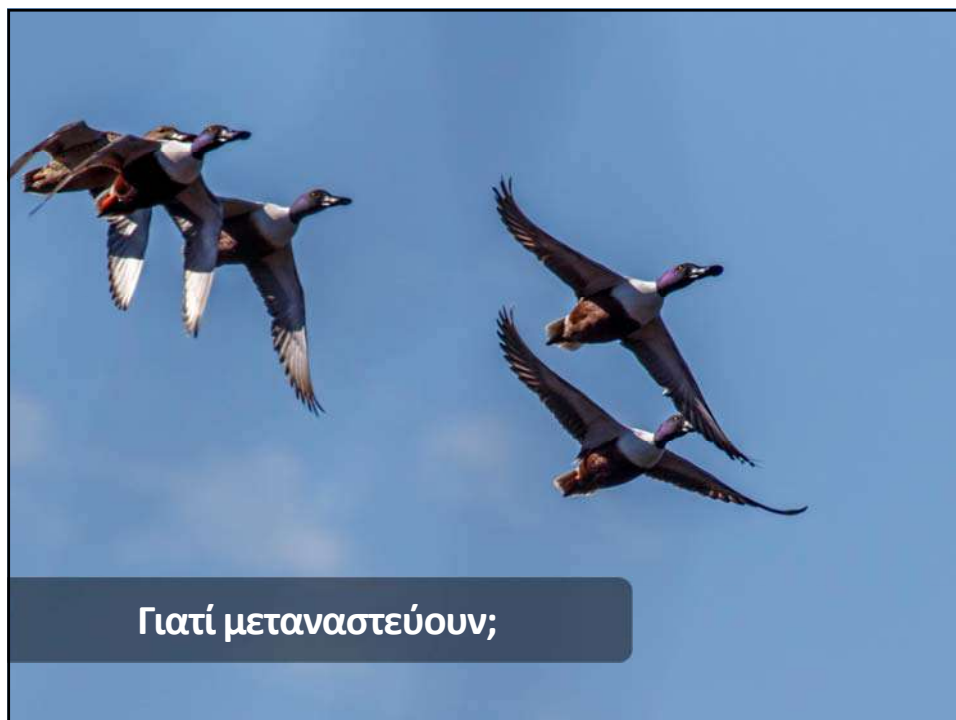
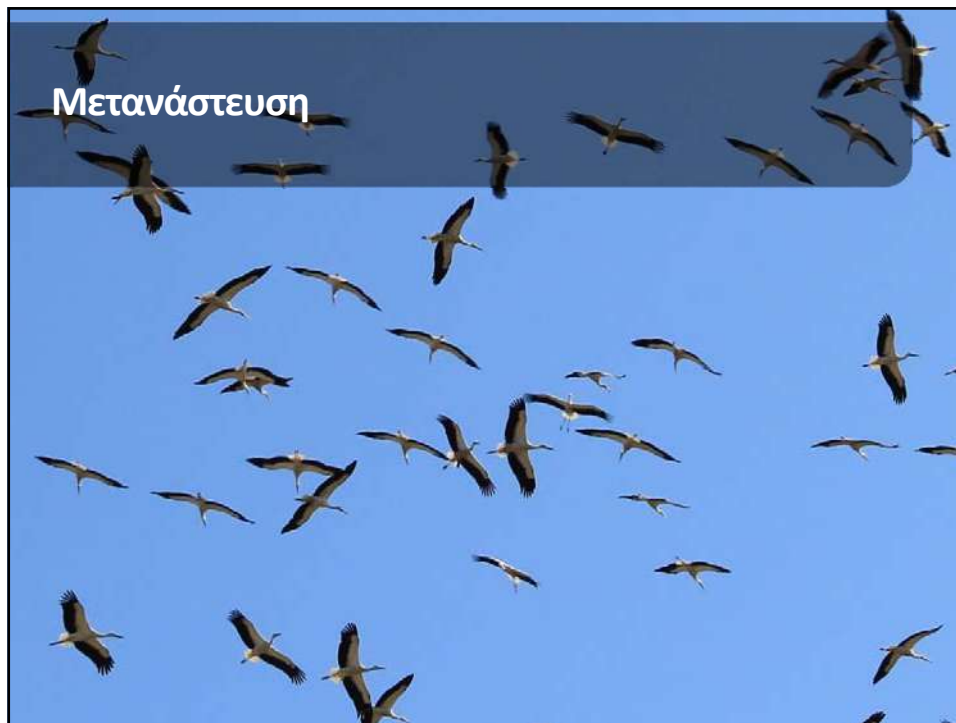
Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠ)

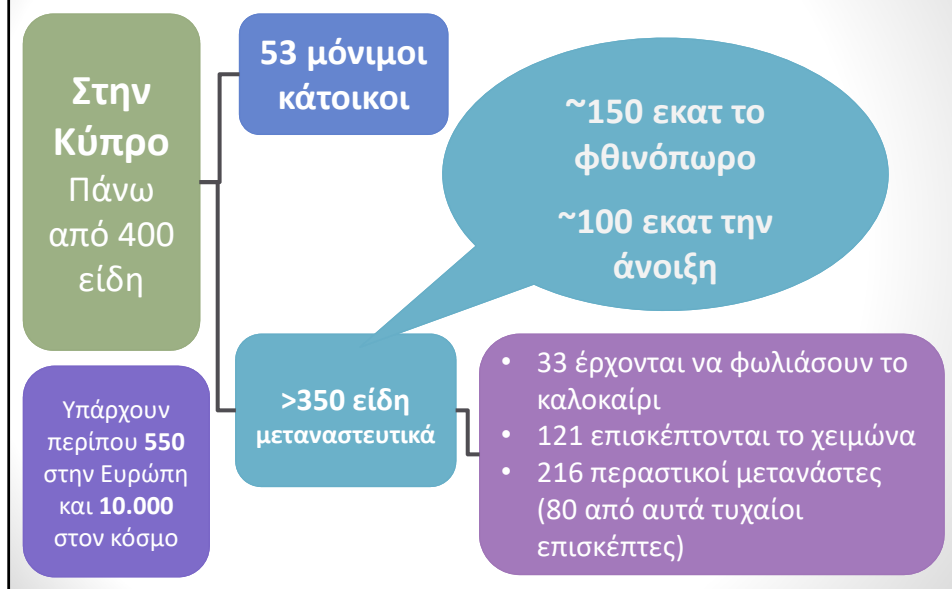
34 περιοχές

Κύπρος: Μια σημαντική χώρα για τα πουλιά

Λόγω της θέσης της μεταξύ 3 ηπείρων η Κύπρος έχει **μεγάλο ποσοστό ενδημισμού**, δηλαδή είδη που δεν υπάρχουν πουθενά αλλού

Τρυπομάζης

© D. Nye, Cyprus Warbler

Σκαλιφούρτα

© A.McArthur, Cyprus Wheatear

Είδη που δεν υπάρχουν πουθενά αλλού

Τρυπομάζης

© A. McArthur, Cyprus Warbler

Μεταξύ **70.000-140.000** ζεύγη αναπαράγονται στην Κύπρο, και αυτός είναι ο παγκόσμιος πληθυσμός αυτού του είδους

Είδη που δεν υπάρχουν πουθενά αλλού

Σκαλιφούρτα

© D. Nye, Cyprus Wheatear

Μεταξύ **70.000-100.000** ζεύγη αναπαράγονται στην Κύπρο, και αυτός είναι ο παγκόσμιος πληθυσμός αυτού του είδους

Που περνά το χειμώνα η Σκαλιφούρτα;

© BirdLife Cyprus

4 ενδημικά υποείδη

Θουπί, είδος κουκουβάγιας- ενδημικό υποείδος

© A. Stoecker, Scops Owl

4 Ενδημικά υποείδη

Πέμπτετος

© D. Nye, Coal Tit

Υπάρχουν στα δάση,
Τρόδος, Δάσος Πάφου,
Πιτσιλιά κλπ

Δενδροβάτης

© M. Gore, Short toe Treecreeper

4 Ενδημικά υποείδη

Κίσσα

© D. Nye, Jay

Σημαντικοί πληθυσμοί σπάνιων ειδών

Κράγκα

© Albert Stoecker, Roller

- Η Κύπρος υπολογίζεται ότι φιλοξενεί περίπου 1.000-3.000 ζευγάρια κάθε χρόνο
- Ο 3^{ος} μεγαλύτερος πληθυσμός στην ΕΕ
- Σύνολο πληθυσμού ΕΕ 12.000-22.000 ζευγάρια

Σημαντικοί πληθυσμοί σπάνιων ειδών

Δακκανούρα

© A. McArthur, Masked Shrike

- Η Κύπρος φιλοξενεί περίπου 70% του πληθυσμού της ΕΕ με 4.000-10.000 ζευγάρια
- Ο πληθυσμός της ΕΕ 27 6.000-14.000 ζευγάρια

Σημαντικοί πληθυσμοί σπάνιων ειδών

Πελλοκατερίνα

© A. Stoecker, Spur Winged Lapwing

Η Κύπρος φιλοξενεί
το 50% του
πληθυσμού της ΕΕ
με 60-100 ζευγάρια

Σημαντικοί πληθυσμοί σπάνιων ειδών

Σιταροπούλλι

© D. Nye, Cretzchmar's Bunting

- Η Κύπρος φιλοξενεί περίπου 10.000-20.000 ζευγάρια
- Αποτελεί 50% του πληθυσμού της ΕΕ (15.000-40.000 ζευγάρια)

Χειμερινοί επισκέπτες

Τζήκλα

© BirdLife Cyprus, Song Thrush

- Οι περισσότεροι ξέρουν αυτούς τους χειμερινούς επισκέπτες

Χειμερινοί επισκέπτες

Φλαμίνγκο

© Albert Stoecker, Flamingo

- Η Κύπρος φιλοξενεί ως και 15.000 το χειμώνα

Είδη που περνούν από Κύπρο

© S. Christodoulides, Pallid Harrier

- Είδη όπως αυτό το Ασπροσιάχινο περνούν από Κύπρο άνοιξη και φθινόπωρο σε μικρούς αλλά σημαντικούς αριθμούς

Κάποια είδη είναι μόνιμοι κάτοικοι

Περτικοσιάχινο (Αετός Μπονέλλι)

© BirdLife Cyprus, Bonelli's Eagle

Φραγκολίνα

© James Wilson , Black Francolin

Από τι απειλούνται αυτά τα είδη και γιατί χρειάζονται προστασία;

Απειλές

Καταστροφή των βιοτόπων και περιοχών

© BirdLife Cyprus

Παράνομη παγίδευση με δίκτυα και ξόβεργα

© BirdLife Cyprus

Αλλαγές χρήσης γης, εντατικοποίηση γεωργίας

© BirdLife Cyprus

Τουριστικές αναπτύξεις

Κακώς τοποθετημένες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Υποδομές

Από τα 400 είδη που έχουν καταγραφεί στην Κύπρο, 155 επηρεάζονται από την παράνομη παγίδευση, 78 απειλούμενα, μεταξύ των οποίων κάποια από τα ενδημικά

Η παράνομη παγίδευση πουλιών:

- Είναι μη-επιλεκτικής φύσης
- Αποτελεί μαζική μέθοδο
- Απαγορεύεται σε ολόκληρη την ΕΕ
- Πλήττει τον τουρισμό μας
- Αποτελεί μια απάνθρωπη μέθοδο θανάτωσης
- Δεν αποτελεί πλέον παράδοση

155 επηρεάζονται από την παράνομη παγίδευση, 78 απειλούμενα

© A. Stoecker, Scops Owl

© BirdLife Cyprus, Παγιδευμένο Θουπί

155 επηρεάζονται από την
παράνομη παγίδευση, 78
απειλούμενα

© A. Stoecker, Red-backed Shrike

© BirdLife Cyprus, Παγιδευμένος Κεφαλάς

Δράσεις Πτηνολογικού

Αποκαταστάσεις Υδροβιότοπων

Λίμνη Ορόκλινης

© Melpo Apostolidou, Oroklini Lake

Αποκαταστάσεις Υδροβιότοπων

Πελλοκατερίνα

© S. Christodoulides, Spur-winged Lapwing

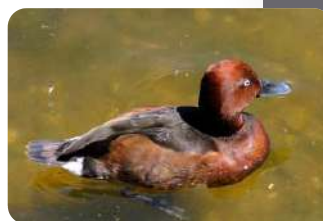

Αποκαταστάσεις Υδροβιότοπων

Λιβάδι Ακρωτηρίου

© Melpo Apostolidou, Akrotiri Marsh

© Martin Pettitt, Ferruginous

Πετροχελίδονα

Ζουν και φωλιάζουν σχεδόν αποκλειστικά σε πόλεις και χωριά και είναι εύκολα ορατά, ενώ προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες στο αστικό περιβάλλον, όπως η κατανάλωση μεγάλων ποσοτήτων κουνουπιών.

© A. Stoecker, Common Swift

Ζει τη
ζωή του
εν
πτήσει!

Ανθρωποπούλι

© D. Nye, Barn Owl

- Το Ανθρωποπούλι, είναι είδος Κουκουβάγιας το οποίο στο Ισραήλ χρησιμοποιείται ως βιολογική μέθοδος αντιμετώπισης τρωκτικών εδώ και τρεις δεκαετίες.

Ανθρωποπούλι

Το πιλοτικό έργο στην Κύπρο: Χρήση ανθρωποπουλιών για την αντιμετώπιση των τρωκτικών στις καλλιέργειες με την τοποθέτηση φωλιών σε συγκεκριμένες περιοχές ώστε να βοηθηθούν οι πληθυσμοί των ανθρωποπουλιών.

© A. Stoecker, Barn Owl chick

Έργο ΓΥΠΑΣ (2011 – 2013)

Ενίσχυση του εξαιρετικά μειωμένου πληθυσμού του Γύπα στην Κύπρο με πουλιά από την Κρήτη

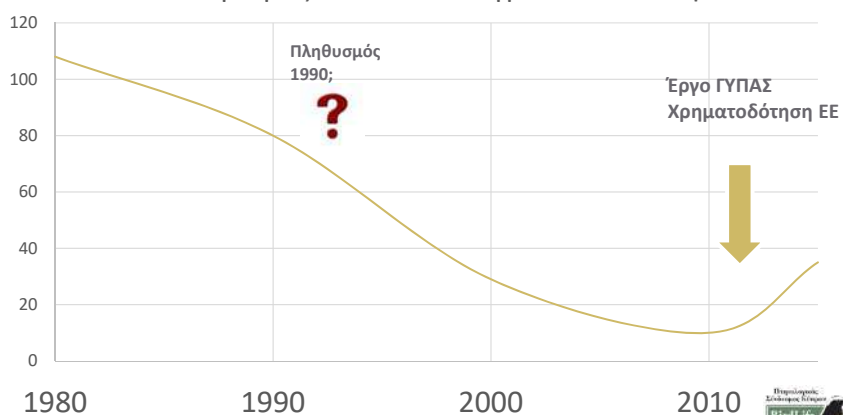

© Dave Walker

Πληθυσμός Γυπών μειώθηκε κατά 90% μεταξύ 1980-2010

Αριθμός πουλιών σε άγρια κατάσταση

Πουλιά που απελευθερώθηκαν από την Κρήτη

© Dave Walker

© Dave Walker

Επισκέψεις σε σχολεία

© NABU

© BirdLife Cyprus

Παρουσιάσεις σε ομάδες ενδιαφέροντος

© BirdLife Cyprus

Εκπαίδευση

Πτηνολογική
Συνέλευση Κύπρου

**BirdLife
Cyprus**

Υποστήριξε το έργο μας

- Γίνε μέλος
- Κάνε εισφορά
- Αγόρασε προϊόντα του Πτηνολογικού
- Ακολούθησε μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Τριμηνιαίο Περιοδικό
«Σκαλιφούρτα»

- Το πρόγραμμα έχει συνεισφέρει σημαντικά στην προστασία των πουλιών στις τρεις περιοχές του προγράμματος με την τοποθέτηση ποτίστρων, καλλιέργεια και δημιουργία κήπων για τα πουλιά, με διάφορα φρουτόδεντρα.
- Εκστρατεία εναντίον της παράνομης παγίδευσης.
- Έγιναν αρκετές παρουσιάσεις σε σχολεία περιοχών παράνομης παγίδευσης.
- Αφίσες στους αυτοκινητοδρόμους και διάφορα φυλλάδια ευαισθητοποίησης.
- Ο Πτηνολογικός ευχαριστεί όλους τους συντελεστές του έργου για την μεγάλη τους προσφορά στην προστασία των πουλιών της Κύπρου.

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας

Για περισσότερες
πληροφορίες

www.birdlifecyprus.org

Παρουσίαση με τίτλο «Έργο LIFE Έπείγοντα μέτρα για την εξασφάλιση της επιβίωσης του Ασπροπάρη *Neophron percnopterus* στη Βουλγαρία και την Ελλάδα». Αποτελέσματα, εμπειρίες» από Δρ. Ρήγα Τσιακίρη (Δασαρχείο Ιωαννίνων)

η επιστροφή του Ασπροπάρη

Αποτελέσματα, εμπειρίες, διδάγματα
και συμπεράσματα από το έργο:

LIFE+

“The Return of the Neophron”

Δρ. Τσιακίρης Ρήγας,
Δασολόγος – ορνιθολόγος
Δασαρχείο Ιωαννίνων,
Μέλος της επιστημονικής επιτροπής

Η παρουσίαση βασίζεται σε πρότυπα των υπευθύνων του έργου
Victoria Saravia & Dr. Stoyan Nikolov

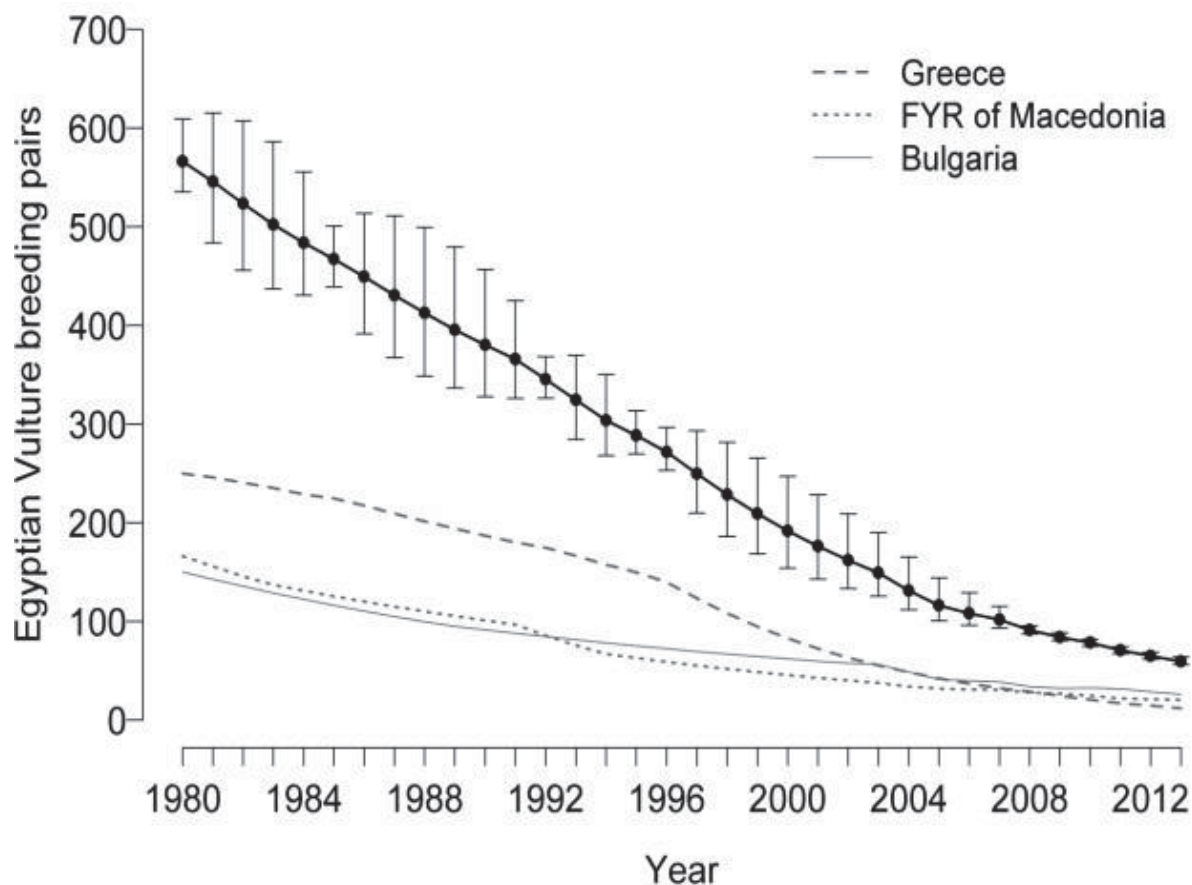

Ο Ασπροπάρης ήταν μέχρι πρόσφατα
ένα από τα κοινότερα είδη αρπακτικών πουλιών
στις πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές.

Απαντούσε πολύ συχνά κοντά σε στάνες,
τυροκομία & σκουπιδότοπους.

Ο εθνικός πληθυσμός ίσως ξεπερνούσε
τα 300-500 ζευγάρια την δεκαετία του 1970
Σήμερα μόνο 5 ζευγάρια έχουν απομείνει!

Το είδος έχασε πάνω από το 80% του πληθυσμού του τα τελευταία 30 χρόνια στις τρεις γειτονικές χώρες όπου υπάρχουν ιστορικά δεδομένα και είναι πιθανό να εξαφανισθεί στα επόμενα 30 έτη εάν συνεχισθεί ο ίδιος ρυθμός μείωσης!

Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΟΡΗ ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ - ΜΕΤΕΩΡΑ
Special Protection Area
ANTIHASIA ORI - METEORA

Η περιοχή είναι από τις σημαντικότερες για τα απειλούμενα πουλιά της Ευρώπης. Έχουν καταγραφεί 46 είδη του Παράρτηματος Ι της Κοινωνικής Οδηγίας 79/409.

The area is of great importance for the preservation of birds in Europe (46 species of Annex I 79/409 EEC Bird Directive)

Ορισμένα σπάνια ορπακτικά πουλιά που μπορεί να παρατηρηθούν εδώ είναι:

Rare raptors that could be observed in the area:

Τσιφτίης	<i>Milvus migrans</i>	Black Kite
Ασπροπάρης	<i>Neophron percnopterus</i>	Egyptian Vulture
Όρνιο	<i>Gyps fulvus</i>	Griffon Vulture
Φιδάετος	<i>Circus gallicus</i>	Short-toed Eagle
Κραναγιεύς	<i>Aquila pomarina</i>	Lesser spotted Eagle
Χρυσάετος	<i>Aquila chrysaetos</i>	Golden Eagle
Σταυραετός	<i>Hieracium pennatus</i>	Booted Eagle
Αστρογυράκινα	<i>Buteo rufinus</i>	Long-legged Buzzard
Σοφί	<i>Accipiter brevipes</i>	Levant Sparrowhawk
Χρυσόγυφτο	<i>Falco tinnunculus</i>	Lanner Falcon
Περίτις	<i>Falco peregrinus</i>	Peregrine Falcon
Κίρκιντζι	<i>Falco naumanni</i>	Lesser Kestrel

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟ ΤΡΟΠΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 Ευρωπαϊκή Ένωση - Φύλλο B4-3200/97/243
 Διασώζουμε το Περιβάλλον

ΜΟΝΑΔΙΚΗ είναι και η ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ
NATURAL HERITAGE is also UNIQUE

Ασπροπάρης ή Τυροκόμος
(Neophron percnopterus) Egyptian Vulture

Είδος μεταναστευτικού γνέσι που τρέφεται με γκόνες, υπολείμματα ζώων και σκουπίδια. Πολύ κοινό πουλάκι με νομάδες (θηρακτικό σε όλη την Ελλάδα και απειλείται πλέον λόγω εξασφάλισης).

A small migrating vulture, which feeds mainly on birdpoises, carrion remains and garbage. Very common in the past, has recently declined all over Europe and now is threatened with extinction.

Τσιφτίης (*Milvus migrans*) Black Kite

Είδος μικρού ορπακτικού που τρέφεται με υπολείμματα σφαγής, αποβλήτα ή σκουπίδια μικρά ζώα όπως θρόνοι. Απειλείται επίσης με εξαφάνιση από την Ελλάδα. Η περιοχή είναι από τις σημαντικότερες για το είδος στη Βαλκανία.

A small raptor which mainly feeds on slaughterhouse remains, garbage and small animal. In immediate danger of extinction from Greece. The area is one of the most important for the species in Balkans.

Μαυροπάρης (*Ciconia nigra*) Black Stork

Σε αντίθεση με το (Λευκοπάρη) αποφεύγει τον άνθρωπο και φωλιάζει στα βότσα ή σε βράχια. Τρέφεται κυρίως με ψάρια και βατράχια σε ποτάμια με χαμηλή ροή και λιμνοθάλασσες που είναι ανάγκη να διατηρηθούν και να μην ρυπαίνονται.

In contrast to White Stork, this shy species avoids direct human contact and breeds within forests or in rock crevices. Feeds mainly on fish, amphibians and reptiles in swallow rivers or small lakes, which have to be preserved.

1. ΗΠΕΙΡΟΣ

Ασπροκότα
Κουκάλογο
Αλογόκουκο
Άλογο του κούκου
Κάλα τ' κούκου
Σκανίτης
Άλογο της Πασχαλιάς
(Μπ)ούρντου Κ'σάρρου

2. ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Χελωνάς, Χιλουνάς
Χελωνοφάης
Χελονοφάς
Μπάτζος,
Μπατζουτιέρα

3. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ασπρόλαπος, Ασπρόλαπας
Ασπροπάρης, Ασπρόπαρος
Άλογο του κούκου
Ασπρογέρακο
Κολιανισάρης

4. ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΣ

Άλογο του κούκου

6

5

2

4

3

7

5. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Χελονοφάης
Μικρό Καρτάλι
Μικρό όρνιο
Μικρόγυπας
Ορνιάκι
Σλανάρκα
Κάινα Μάινα, Καϊνάτσκι
Τυροκόμος
Γαλαετός
Τσιρλατίνος, Τσιρλετίνος

6. ΘΡΑΚΗ

Άκμπαμπα
Καλιατζάρης, Κολαντζιάρης
Άσπρος γύπας
Άσπρο όρνιο, Άσπρο καρτάλι
Άσπρος αετός

7. ΑΙΓΑΙΟ

Τσιροπινάς

Σημερινή εξάπλωση του είδους (Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο, 2009)

● Αναφορές λαϊκών ονομάτων

©Stara, K., Sidiropoulos, L., Tsiakiris, R. (2016). Bound Eagles, Evil Vultures and Cuckoo Horses. Preserving the Bio-Cultural Diversity of Carrion Eating Birds. Human Ecology 44(6),751-764 [Προσαρμοσμένο στα ελληνικά].

LIFE10 NAT/BG/000152

Πρόγραμμα LIFE+

“Η επιστροφή του Ασπροπάρη”

4 φορές από 3 χώρες (Ελλάδα, Βουλγαρία & Μεγάλη Βρετανία) ενώνουν τις δυνάμεις τους για τη διάσωση των τελευταίων ζευγαριών σε Ελλάδα & Βουλγαρία

- ▶ 27 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (15 στην Ελλάδα)
- ▶ 5 χρόνια: 2011-2016

Έτη εφαρμογής: 2011-2016,
Κόστος : 2.625.742 € (50% ΕΕ)

Με τη χρηματοδότηση του μέσου LIFE+ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη συγχρηματοδότηση του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη.

Περιοχές εφαρμογής στις δύο χώρες

Project SPA

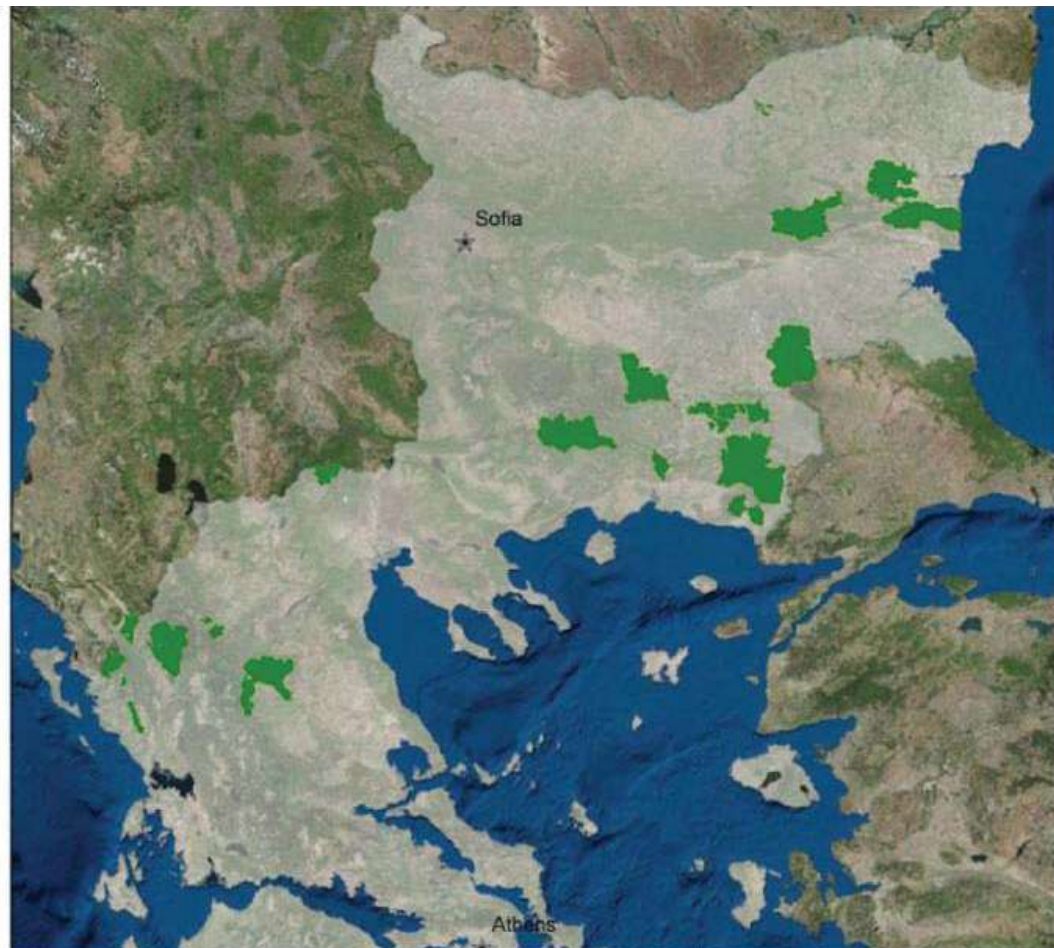
Project SPA

1:3 683 305

LIFE10 NAT/BG/000152

BSPB/BirdLife Bulgaria

LIFE10 NAT/BG/000152

Στόχοι δράσεων

- Βελτίωση της γνώσης μας σχετικά με τη θνησιμότητα του Ασπροπάρη σε Ελλάδα & Βουλγαρία
- Διερεύνηση μεταναστευτικών διαδρομών
- Βελτίωση αναπαραγωγικής επιτυχίας
- Μείωση θνησιμότητας
- **Κατάρτιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το είδος (Ελλάδα)**
- Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση του κοινού

© Angel Sanchez

LIFE10 NAT/BG/000152

Παρακολούθηση Φωλεοποίησης και διασποράς

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

© HOS/ V. Saravia

© HOS/ V. Saravia

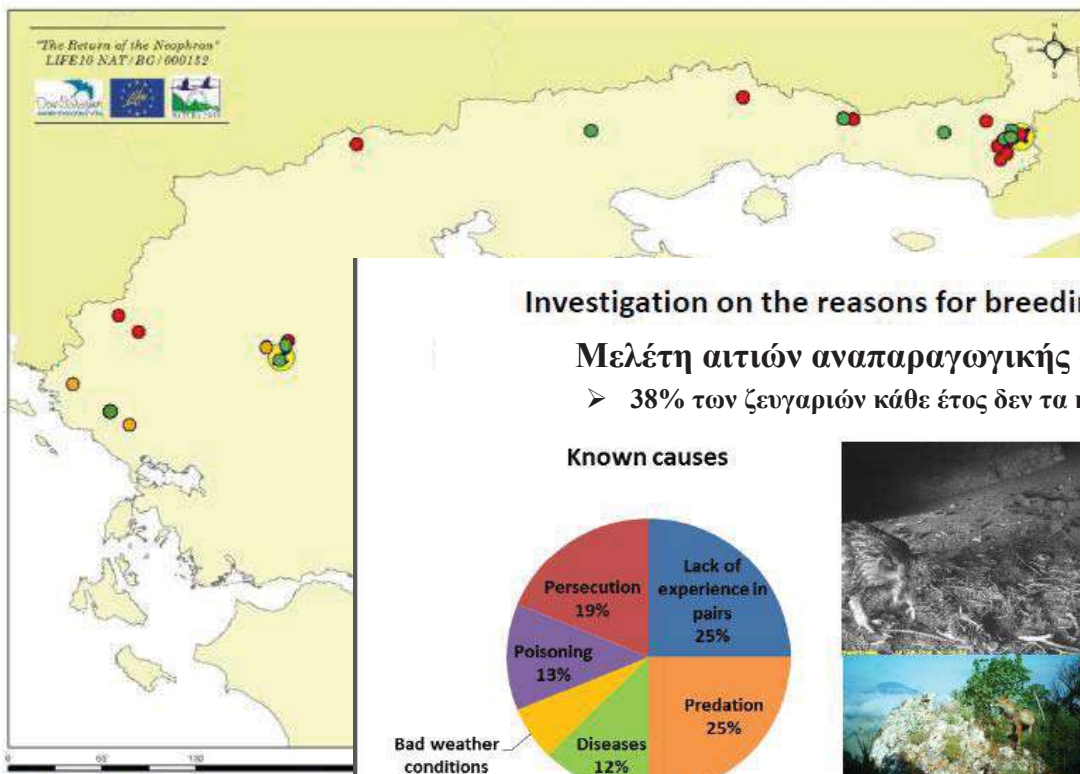
LIFE10 NAT/BG/000152

Παρακολούθηση Φωλεοποίησης και διασποράς

Ορνιθολογική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

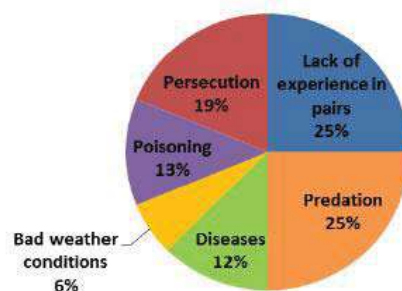

Investigation on the reasons for breeding failures

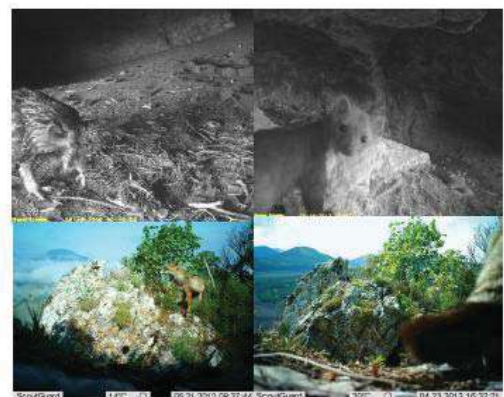
Μελέτη αιτιών αναπαραγωγικής αποτυχίας

➤ 38% των ζευγαριών κάθε έτος δεν τα κατάφεραν

Known causes

Nature of known drivers for
breeding failures (N = 16 failures)

Predators recorded in Egyptian vulture's nests
by trail cameras.

LIFE10 NAT/BG/000152

Δορυφορική τηλεμετρία (μετανάστευση και χρήση ενδιαιτημάτων)

© Χρηστίδης Γεωργίου

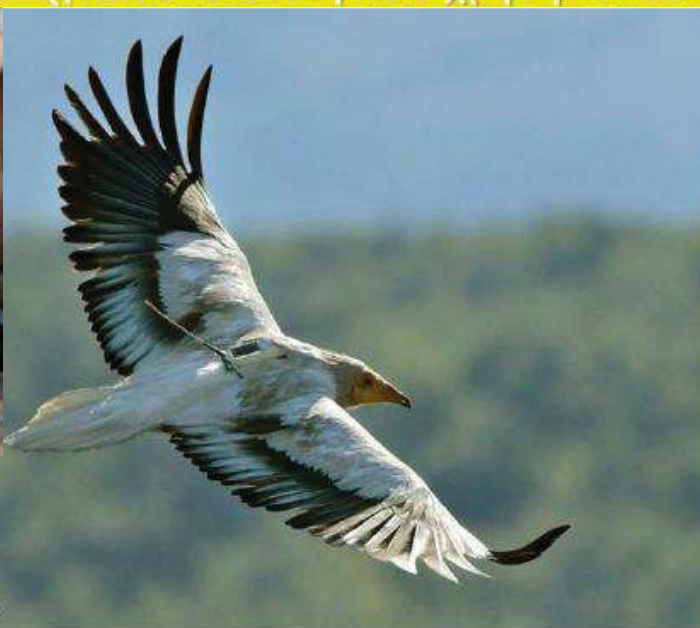

Photo: Pavel Štěpánek

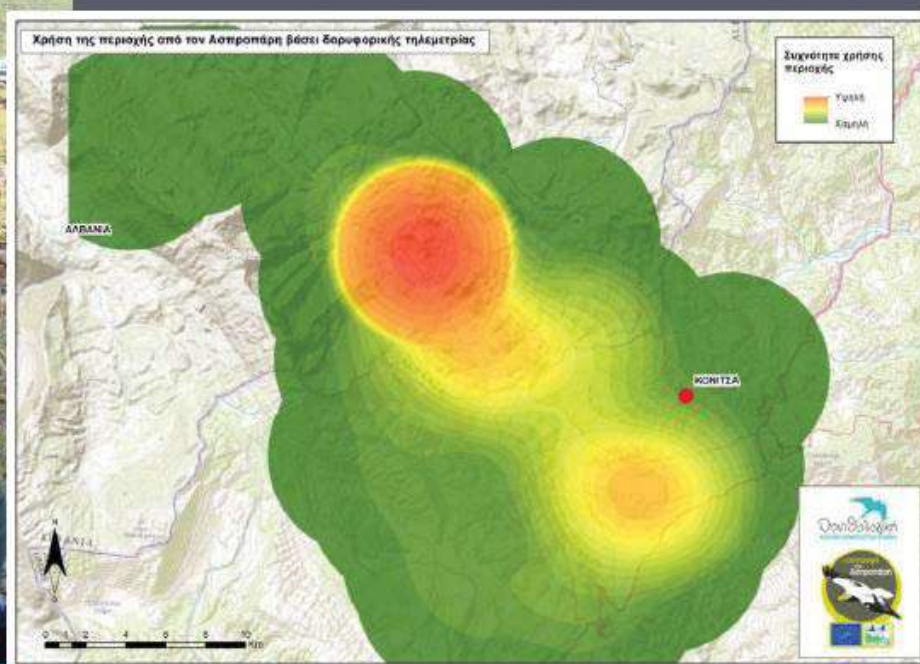
Η γνώση της χρήσης του χώρου γύρω από την φωλιά, των μεταναστευτικών διαδρομών, των στενωπών και των περιοχών διαχείμασης βελτιώθηκε σημαντικά με την τοποθέτηση δορυφορικών πομπών σε 22 νεαρά και 5 ενήλικα πουλιά.

Πολλές απειλές εντοπίστηκαν και σε περιοχές εκτός του προγράμματος

LIFE10 NAT/BG/000152

Δορυφορική τηλεμετρία (μετανάστευση και χρήση ενδιαιτημάτων)

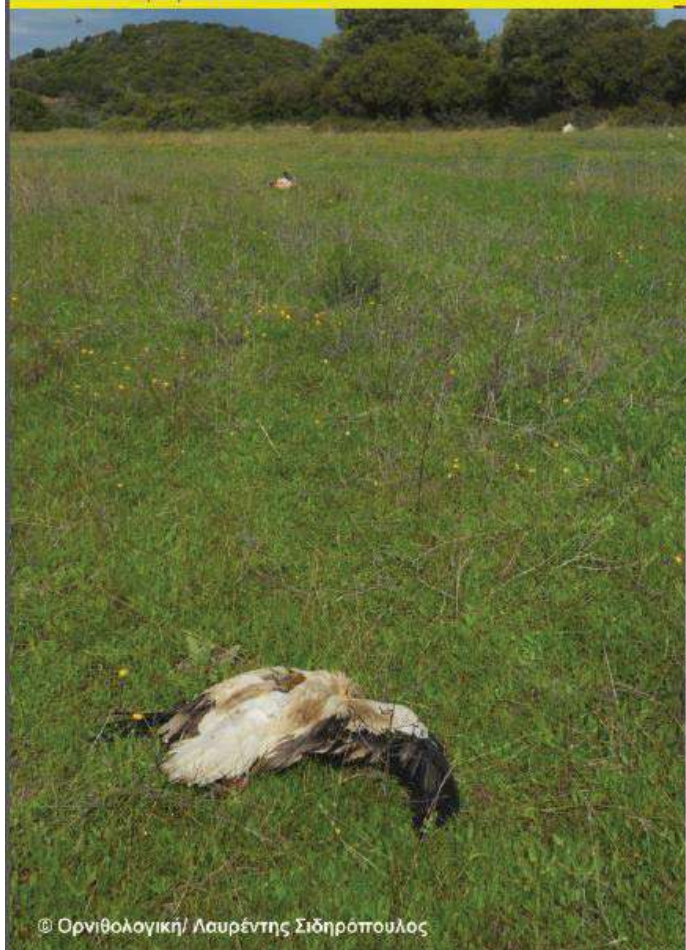
✓ 5.000 χλμ
✓ 7 χώρες
✓ 20 μέρες

✓ 20.000 χλμ
✓ 5 μήνες
✓ 17 χώρες

✓ 3.000 χλμ
✓ 400 χλμ Κρήτη-Αφρική – 12 ώρες

Neophron percnopterus_Javier_Elorriaga_spain (3)

© Javier Elorriaga

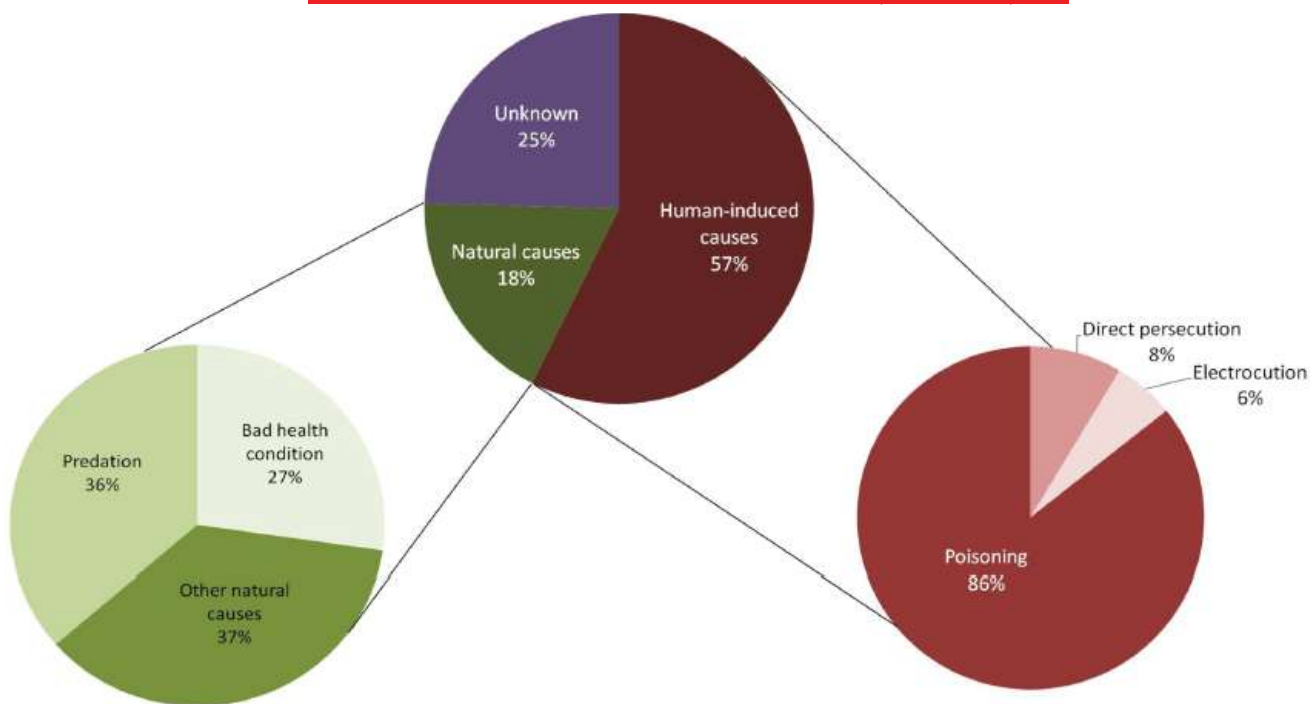
© BSRP

IMG_5643.JPG

DNA και τοξικολογική ανάλυση

Αποτελέσματα → Καλή κατάσταση

Διερεύνηση αιτιών θανάτου: κύρια αιτία
 ➤ τα **ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΜΕΝΑ ΔΟΛΩΜΑΤΑ (ΦΟΛΕΣ)!!!!**

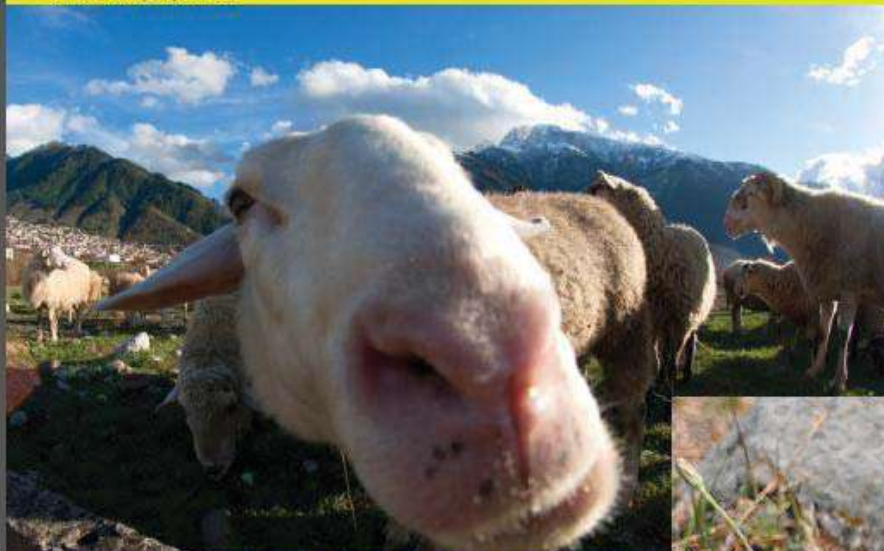

The main causes of mortality for the Balkan population were revealed
 (N = 61 cases; 1997-2015).

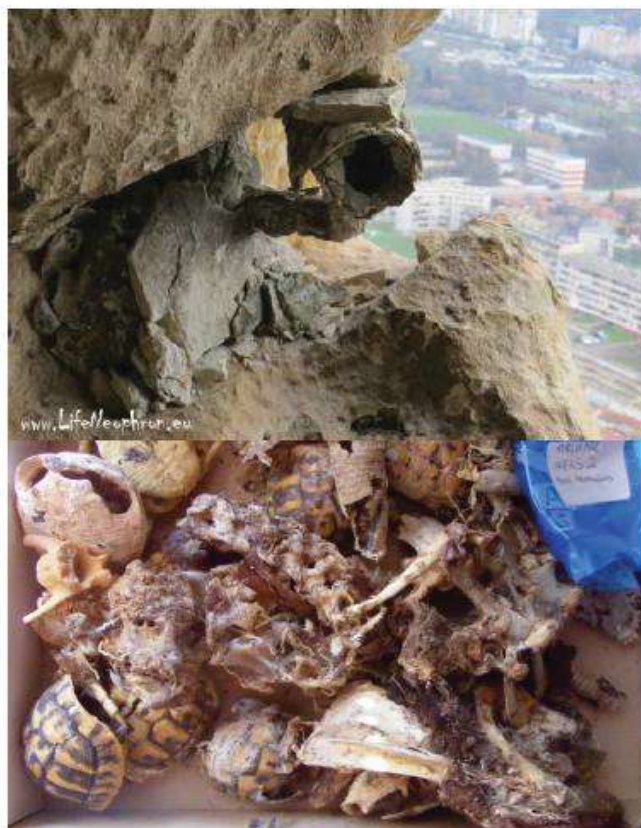
LIFE10 NAT/BG/000152

Ανάλυση διαίτας του Ασπροπάρη

Η τροφή ή το ενδιαίτημα παίζει μεγαλύτερο και πλέον κρίσιμο ρόλο;

- Από τα υπολείμματα τροφής σε 143 αναπαραγωγικές προσπάθειες (2006-2013) βρέθηκε ότι ούτε η ποικιλότητα ούτε η σύνθεση της τροφής έπαιξε σημαντικό ρόλο αλλά η πρώτη σχετίζεται με την κατάληψη της επικράτειας
- Σε 87 επικράτειες που διερευνήθηκε η σχέση της παρουσίας και της αναπαραγωγικής επιτυχίας αναφορικά με 46 διαφορετικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες και βρέθηκε ότι υπάρχει μεγάλο εύρος αυτών και με κάθε έναν να παίζει μικρό ρόλο ο οποίος μπορεί να μην είναι ίδιος στις δύο χώρες.

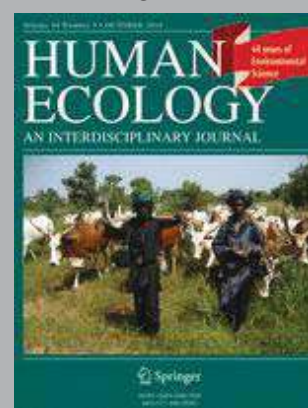
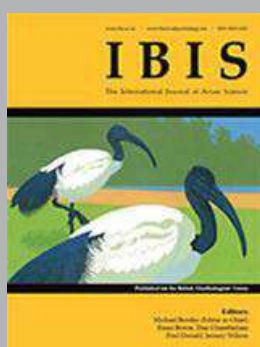
LIFE + Project

"The Return of the Neophron"

LIFE10 NAT/BG/000152

Όλα τα αποτελέσματα των προπαρασκευαστικών δράσεων δημοσιεύθηκαν σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά διεθνούς αναγνώρισης

LIFE10 NAT/BG/000152

Παρουσίαση με τίτλο «Έργο LIFE ‘Conservation and management of the Lesser Kestrel (*Falco naumanni*) in three Special Protection Areas (SPAs) of Greece’: Αποτελέσματα, εμπειρίες» από κ. Κωνσταντίνο Βλαχόπουλο (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

Διατήρηση και διαχείριση του Κιρκινεζιού (*Falco naumanni*) σε τρεις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Ελλάδας LIFE11 NAT/GR001011

Κύπρος, 27/10/2017

© P. Kardopatis/HOS - BirdLife Greece

Το πρόγραμμα-Γενικές πληροφορίες

Τίτλος του προγράμματος: "Διατήρηση και διαχείριση του Κιρκινεζιού (*Falco naumanni*) σε τρεις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Ελλάδας"

Κωδικός προγράμματος: LIFE11NAT/GR/001011

Προϋπολογισμός: 1,957,410 €

Συμμετοχή Ε.Ε. : 1,465,057 € (75%)

Διάρκεια Υλοποίησης: 01/06/2012 – 31/10/2016

Στόχος του προγράμματος:

Το πρόγραμμα έχει στόχο να καταστεί δυνατή η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού και βιώσιμου πλαισίου για τη διατήρηση του κιρκινεζιού σε 3 Ζώνες Ειδικής Προστασίας του δικτύου Natura 2000, οι οποίες διατηρούν πάνω από το 75% του πληθυσμού του Κιρκινεζιού στην Ελλάδα και το 6% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη δημιουργία μιας καλά εστιασμένης πολιτικής διατήρησης, σχεδιασμού και υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων που απαιτούνται για να διασφαλιστεί μια θετική τάση ανάπτυξης του πληθυσμού του Κιρκινεζιού στις περιοχές.

Έταίροι:

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας/Δήμος Ρήγα Φεραίου
Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Κάρλας-Κεφαλόβρυσου-Μαυροβουνίου
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (BirdLife Greece)
Nature Conservation Consultants Ltd

Συν-χρηματοδότηση:
Πράσινο Ταμείο

LIFE11 NAT/GR001011

Περιοχή του προγράμματος

Η περιοχή του προγράμματος περιλαμβάνει τρεις Ζώνες Ειδικής Προστασίας του δικτύου Natura 2000.

LIFE11 NAT/GR001011

Το κερκινέζι

Το κερκινέζι είναι ένα μικρό μεταναστευτικό γεράκι, το οποίο φτάνει στην Ελλάδα την άνοιξη για να αναπαράγεται. Σχηματίζει αναπαραγωγικές αποικίες και αναπαράγεται σε κτήρια. Χαρακτηριστικό είδος αγροτικού τοπίου.

LIFE11 NAT/GR001011

Προπαρασκευαστικές και διαχειριστικές δράσεις

Λεπτομερής έρευνα για την οικολογία του είδους

- A1. Απογραφή του πληθυσμού, χαρτογράφηση και περιγραφή των αναπαραγόμενων αποικιών
- A2. Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των περιοχών τροφοληψίας

Σύνταξη Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης

- A6. Σύνταξη Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης

Διαχειριστικές δράσεις στο αγροτικό τοπίο

- A3. Σχεδιασμός διαχειριστικών πρακτικών στο αγροτικό τοπίο προς όφελος του κίρκινεζιού

Έλεγχος της βόσκησης

- A4. Σύνταξη διαχειριστικού σχεδίου για τον έλεγχο της βόσκησης στα υγρολίβαδα της Κάρλας

Αύξηση των περιοχών φωλιάσματος

- A5. Τεχνικός οδηγός για την αύξηση των αύξηση των περιοχών φωλιάσματος

- C2. Διατήρηση και δημιουργία φυτοφρακτών και αθέριστων λωρίδων σιτηρών για την αύξηση της ετερογένειας του τοπίου

- C6. Αποκατάσταση και αειφορική διαχείριση των υγρολίβαδων της Κάρλας

- C1. Εγκατάσταση τεχνητών φωλιών, προκειμένου να αυξηθεί η διαθεσιμότητα των τεχνητών φωλιών

- C3. Προώθηση ντόπιων οπικιών σιτηρών στους αγρότες με φιλικές προς το κίρκινεζι πρακτικές

Οριζόντιες δράσεις

- C5. Καθιέρωση σήματος πιστοποίησης «φιλικών προς το κίρκινεζι και τη βιοποικιλότητα» προϊόντων για τη βελτίωση της αγοραστικής αξίας των τοπικών προϊόντων.

- C7. Περιτολία και επιθεώρηση των φωλιών με ενεργή συμμετοχή των ιδιοκτητών κατοικιών που φιλοξενούν κίρκινεζα

- C4. Διαχείριση ξηρικών λιβαδιών προς όφελος του κίρκινεζιού

- C8. Δημιουργία μιας εθελοντικής Τοπικής Ομάδας Προστασίας που θα συμβάλει στις διαχειριστικές δράσεις για το Κίρκινεζι

LIFE11 NAT/GR001011

Δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού

Καμπάνια ευαισθητοποίησης του κοινού

- E1. Καμπάνια ευαισθητοποίησης του κοινού

Παιδιά

- E3. Περιβαλλοντική εκπαίδευση σε σχολεία και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού

Τουρισμός

- E7. Προώθηση του οικοτουρισμού με επίκεντρο τη διατήρηση και προστασία του Κίρκινεζιού.

Επικοινωνία

- E2. Εγκατάσταση και λειτουργία ενημερωτικού κέντρου για το είδος

- E6. Παραγωγή ενός 30λεπτου ντοκιμαντέρ για το Κίρκινεζι.

- E5. Δημιουργία ιστοσελίδας του προγράμματος

- E4. Ειδικές εκδόσεις

- E8. Οδηγός Ορθών Γεωργικών Πρακτικών φιλικών προς το Κίρκινεζι και τη βιοποικιλότητα.

© V. Goritsas/NCC

LIFE11 NAT/GR001011

Συντονισμός προγράμματος

Συντονισμός

F1. Συντονισμός του προγράμματος

F2. Δικτύωση με άλλα προγράμματα

F3. Σχέδιο διατήρησης After-LIFE

Monitoring

D1. Επιστημονική παρακολούθηση

D2. Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος

© J. Fritzsche

LIFE11 NAT/GR001011

Λεπτομερής έρευνα για την οικολογία του είδους και επιστημονική παρακολούθηση

Απογραφή του πληθυσμού, χαρτογράφηση και περιγραφή των αναπαραγόμενων αποικιών

Πραγματοποιήθηκε μία καθολική απογραφή του πληθυσμού σε 185 οικισμούς στην περιοχή του Θεσσαλικού κάμπου. Ο πληθυσμός εκτιμήθηκε στα 5.25-5.400 αναπαραγωγικά ζευγάρια. Ειδικότερα, επιβεβαιώθηκε η αναπαραγωγή των κρικνεζιών στους ήδη γνωστούς οικισμούς και προστέθηκαν νέοι (2015-2016).

Εκτιμήθηκε η διαθεσιμότητα των περιοχών φωλεοποίησης χρησιμοποιώντας ως κριτήριο την προσβασιμότητα και την ποιότητα.

- ✓ Η διαθεσιμότητα των περιοχών φωλεοποίησης είναι ίσως η σημαντικότερη παράμετρος που επηρεάζει την επέκταση και αύξηση του πληθυσμού
- ✓ Εντοπίστηκαν οι περιοχές όπου εφαρμόστηκαν διαχειριστικές δράσεις.
- ✓ Βασίστηκε το Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης
- ✓ Εντοπισμός των απειλών

Επιστημονική παρακολούθηση: Εκτιμήθηκε η αποτελεσματικότητα των διαχειριστικών δράσεων

© V. Goritsas/NCC

© M. Tzali/NCC

© M. Tzali/NCC

LIFE11 NAT/GR001011

Λεπτομερής έρευνα για την οικολογία του είδους και επιστημονική παρακολούθηση

Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των περιοχών τροφολογικής διατροφικής ανάλυσης και εκτίμηση αφθονίας της λείας

Συνδυασμός διαφορετικών μεθόδων

- ✓ Σημαντική για την εκτίμηση των παραμέτρων που καθορίζουν την αύξηση και επέκταση του είδους
- ✓ Εντοπίστηκαν οι περιοχές όπου εφαρμόστηκαν διαχειριστικές δράσεις.
- ✓ Βασίστηκε το Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης
- ✓ Εντοπισμός των απειλών

Χαρτογράφηση των περιοχών τροφολογίας και των περιοχών διαχείρισης

Τηλεμετρία

Τοποθέτηση 20 ραδιοδοσιών, 56 GPS καταγραφών και 48 γεωεντοπιστών σε ενήλικα κρικινέζια

Δακτυλίωση

897 δακτυλιώθηκαν συνολικά

Περιγραφή των περιοχών τροφολογίας με συμβατικά μέσα

Χρησιμοποιήθηκαν συμβατικές μέθοδοι για την περιγραφή των ενδιαιτημάτων (857 παρατηρήσεις συνολικά)

© University of Thessaly and HDS

Εκτίμηση διαθεσιμότητας της λείας

Πραγματοποιήθηκαν

- 1) 2.345 γραμμικές διαδρομές
- 2) Τοποθετήθηκαν 2.045 παγίδες παρεμβολής

Διατροφική ανάλυση

Συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν 1.508 εμέσματα

Αγροχημική ανάλυση

Συλλέχθηκαν 21 νεκρά κρικινέζια προκειμένου να ελεγχθούν για βιοσυσσώρευση οργανοχλωριωμένων

LIFE11 NAT/GR001011

Λεπτομερής έρευνα για την οικολογία του είδους και επιστημονική παρακολούθηση

Απογραφή του πληθυσμού, χαρτογράφηση και περιγραφή των αναπαραγόμενων αποικιών

Παρακολούθηση φωλιών

Παρακολούθηθηκαν συνολικά 242 φυσικές 710 τεχνητές φωλιές, Περιγράφηκαν οι θέσεις φωλιάσματος βάσει του τύπου κτηρίου, ύψος φωλιάς κ.α.

Παρακολούθηση της πληθυσμιακής τάσης

Καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν πληθυσμιακές εκτιμήσεις σε 37 οικισμούς

© S.Polymeros & P.Kordopatis /HOS-BirdLife Greece

Χαρτογράφηση των περιοχών διαχείρισης

Η πρώτη καταγραφή για τις περιοχές διαχείρισης όσον αφορά τον ελληνικό πληθυσμό

LIFE11 NAT/GR001011

Προετοιμασία των διαχειριστικών δράσεων

Σχεδιασμός διαχειριστικών πρακτικών στο αγροτικό τοπίο προς όφελος του κικινεζιού

Σύνταξη διαχειριστικού σχεδίου για τον έλεγχο της βόσκησης στα υγρολίβαδα της Κάρλας

Τεχνικός οδηγός για την αύξηση των αυξησης των περιοχών φωλιάσματος

- ✓ Σκοπός: Να προταθούν δράσεις οι οποίες θα περιορίσουν τις απειλές που αντιμετωπίζει το είδος από την εντατικοποίησης του αγροτικού τοπίου, την υπερβόσκηση και την έλλειψη περιοχών φωλεοποίησης

© M.Tzali/NCC

Συντάχθηκε ένα σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης του αγροτικού τοπίου προς όφελος του κικινεζιού και Σχέδιο διαχείρισης των υγρολίβαδων. Download [here](#) and [here](#).

Διεθνής ομάδα εργασίας το 2013 με τη συμμετοχή ειδικών από την Ιταλία, Ισπανία, Βουλγαρία, Πορτογαλία και Ελλάδα.

© M.Tzali/NCC

Τεχνικός οδηγός για την βελτίωση των περιοχών φωλεοποίησης και τη δημιουργία τεχνητών φωλιών. Διανομή του οδηγού σε κάτοικους της περιοχής. Download [here](#) (FI)

LIFE11 NAT/GR001011

Σύνταξη Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης

Σύνταξη Περιφερειακού σχεδίου δράσης για τη περιοχή της Θεσσαλίας

- ✓ Σκοπός: ο ορθός σχεδιασμός των διαχειριστικών δράσεων προκειμένου να εξασφαλιστεί η Επιθυμητή εΤιμή Αναφοράς του Είδους.

Τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση

Κατατέθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Εγκρίθηκε 25/10/2017

LIFE11 NAT/GR001011

Διαχειριστικές δράσεις σε επίπεδο αγροτικού τοπίου

Διατήρηση και δημιουργία φυτοφρακτών και αθέριστων λωρίδων σιτηρών για την αύξηση της ετερογένειας του τοπίου

Φυτεύτηκαν δέντρα και θάμνοι προκειμένου να δημιουργηθούν φυτοφράχτες στην περιοχή υλοποίησης του προγράμματος.

Συνολικά 1.200 δέντρα και θάμνοι σε ~ 12 τετραγωνικών χιλιομέτρων (km²)
Διατήρηση αθέριστων λωρίδων σιτηρών πλάτους ~ 5 μέτρων (m)

© Municipality of RigasFeraios

Προώθηση ντόπιων οπικιλιών σιτηρών στους αγρότες με φιλικές προς το κικινέζι πρακτικές

4850 στρέμματα καλλιεργήθηκαν για τρία συνεχόμενα έτη με ντόπιες ποικιλίες σιτηρών (Τριπτόλεμος, Θεσσαλονίκη) .

Οι αγρότες ακολούθησαν φιλικές προς το κικινέζι πρακτικές, όπως:

- αποφυγή βαθιά άρσης, αποφυγή καύσης της καλαμιάς και χρήση εντομοκτόνων.
- Επέκταση του χρόνου θερισμού κατά 10 ημέρες
- διατήρηση φυτοφρακτών
- διατήρηση αθέριστων λωρίδων σιτηρών

© Municipality of RigasFeraios

LIFE11 NAT/GR001011

Έλεγχος της βόσκησης

Διαχείριση ξηρικών λιβαδιών προς όφελος του κικινέζι

Καλλιέργεια κτηνοτροφικού μείγματος ψυχανθών 307 στρεμμάτων

Δημιουργία βιοτοπου για το κικινέζι

Έλεγχος της υπερβόσκησης

Οικονομικό όφελος για κτηνοτρόφους

© University of Thessaly

Αποκατάσταση και αειφορική διαχείριση των υγρολίβαδων της Κάρλας

Έλεγχος της βόσκησης με χρήση περιφράξεων

Εκτίμηση της βοσκοικανότητας.

© University of Thessaly

LIFE11 NAT/GR001011

Αύξηση περιοχών φωλεοποίησης

Εγκατάσταση τεχνητών φωλιών, προκειμένου να αυξηθεί η διαθεσιμότητα των τεχνητών φωλιών

Τοποθετήθηκαν 710 τεχνητές φωλιές σε 137 κτήρια και 4 συγκροτημάτων φωλιών

3 τύποι τεχνητών φωλιών κτοποθετήθηκαν και 2 τύποι συγκροτημάτων.

Οι οικισμοί που τοποθετήθηκαν βασίστηκαν στο Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης και στην γνώση και εμπειρία που ανταλλάχθηκε από άλλα προγράμματα LIFE.

© N. Koutras

Photos: © P. Kordopatis/HOS-BirdLife Greece

LIFE11 NAT/GR001011

Αύξηση περιοχών φωλεοποίησης

Εγκατάσταση τεχνητών φωλιών, προκειμένου να αυξηθεί η διαθεσιμότητα των τεχνητών φωλιών

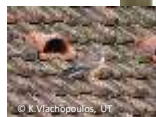
Συγκροτήματα φωλιών

© K. Vlachopoulos, LIFE

© S. Polymeros / HOS - BirdLife Greece

© K. Vlachopoulos, LIFE

© S. Polymeros / HOS - BirdLife Greece

Photos: © P. Kordopatis/HOS-BirdLife Greece

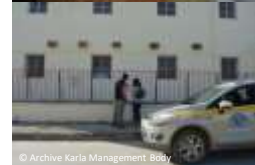
LIFE11 NAT/GR001011

Αύξηση περιοχών φωλεοποίησης

Περιτολία και επιθεώρηση των φωλιών με ενεργή συμμετοχή των ιδιοκτητών κατοικιών που φιλοξενούν κρικινέζια

Μία ομάδα περιτολίας αποτελούμενη από δύο φύλακες, ενημέρωνε, τους ιδιοκτήτες κατοικιών που φιλοξενούσαν κρικινέζια πως να συντηρούν τις φωλιές και να περιθάλπτουν νεοσσούς

LIFE11 NAT/GR001011

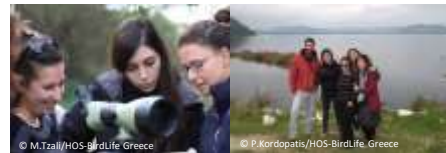
Οριζόντιες δράσεις

Δημιουργία μιας εθελοντικής Τοπικής Ομάδας Προστασίας που θα συμβάλει στις διαχειριστικές δράσεις για το Κρικινέζι

Δημιουργία τοπικής ομάδας αποτελούμενη από 15 άτομα

Η ομάδα συμμετείχε και εκπαιδεύτηκε σε εξειδικευμένα σεμινάρια όπως IBA Caretaker της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας

- Συμμετείχε σε μία σειρά δραστηριοτήτων, όπως
- πληθυσμιακή απογραφή,
 - συντήρηση τεχνητών φωλιών
 - παρακολούθηση αναπαραγωγικής επιτυχίας
 - περίθαλψη.
 - καμπάνια ενημέρωσης

LIFE11 NAT/GR001011

Οριζόντιες δράσεις

Καθιέρωση σήματος πιστοποίησης «φιλικών προς το κερκινέζι και τη βιοποικιλότητα» προϊόντων για τη βελτίωση της αγοραστικής αξίας των τοπικών προϊόντων.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας χορήγησε σε 19 αγρότες που ακολούθησαν συγκεκριμένες δεσμεύσεις σχετικά με τις γεωργικές πρακτικές που θα πρέπει να εφαρμόζονται στην καλλιέργεια των δημητριακών, ένα πιστοποιητικό προϊόντος (ετικέτα) για την παραγωγή με μεθόδους φιλικές προς το κερκινέζι και τη βιοποικιλότητα.

Η δράση αυτή αποσκοπούσε επίσης στην παραγωγή ζωικών προϊόντων που προέρχονται από ζώα ελεύθερης βοσκής στα λιβάδια που έχουν εγκατασταθεί και ιαχειρίζονται με πρακτικές φιλικές προς το κερκινέζι και τη βιοποικιλότητα.

Πρωώθηση σε εταιρίες ζυθοποιίας, όπως η Μικροζυθοποιία Θεσσαλίας

© M.Tzali/NCC

LIFE11 NAT/GR001011

Καμπάνιες ενημέρωσης

- ✓ Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας σχετικά με το είδος και τις απειλές
- ✓ Προώθηση εναλλακτικών ποικιλιών σιτηρών
- ✓ Προώθηση του προγράμματος και διάχυση των αποτελεσμάτων
- ✓ Προώθηση του δικτύου Natura 2000

Δημοσιότητα

Περισσότερα από 200 άρθρα στον εθνικό και διεθνή τύπο καθώς επίσης και σε online μέσα

Εκδηλώσεις

Συμμετοχή σε περισσότερες από 30 εκδηλώσεις

Εκτίμηση: Περισσότεροι από 500.000 πολίτες ευαισθητοποιήθηκαν

LIFE11 NAT/GR001011

Public awareness campaign

Οι ορνιθολόγοι πεδίου συμμετείχαν ενεργά στην ευαισθητοποίηση!

© M.Tzali/NCC

© P.Kordopatis/HOS-BirdLife Greece

© N.Koutras

© G.Rousopoulos/HOS-BirdLife Greece

LIFE11 NAT/GR001011

Περιβαλλοντική εκπαίδευση σε σχολεία και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού

Παράχθηκε ένα πακέτο εριβαλλοντικής εκπαίδευσης το οποίο μοιράστηκε σε σχολεία της περιοχής

Το πακέτο παρουσιάστηκε στα σχολεία της περιοχής με ενεργή συμμετοχή των μαθητών από το προσωπικό της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας

Συνολικά περισσότεροι από 5.500 μαθητές συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του πακέτου.

Download [here](#).

© E.Panoriou/HOS-BirdLife Greece

© E.Panoriou/HOS-BirdLife Greece

© E.Panoriou/HOS-BirdLife Greece

© E.Panoriou/HOS-BirdLife Greece

© E.Panoriou/HOS-BirdLife Greece

LIFE11 NAT/GR001011

Εγκατάσταση και λειτουργία ενημερωτικού κέντρου

Πρώτωση Οικοτουρισμού

Οργανώθηκε Ημερίδα με θέμα την αξιοποίηση της περιοχής του Θεσσαλικού κάμπου και της Λίμνης Κάρλας ως περιοχές Οικοτουρισμού.

Σλοπός η ένταξη του οικοτουρισμού στα τουριστικά προγράμματα

Συμμετείχαν τοπικοί άρχοντες, ξενοδόχοι και τουριστικοί πράκτορες.

www.ecotourism-greece.com

www.grecorama.com

© A. Pylarou/MCC

Ειδικές εκδόσεις

Special publications

Download [here](#)

Download children story [here](#)

Website and social media channels

www.lifelesserkestrel.eu

www.facebook.com/LifeKirkinezi

www.youtube.com/user/LIFEKirkinezi

LIFE11 NAT/GR001011

Public awareness media

Documentary

Watch [here](#)

© G. Lagdakis

Layman's report

Download [here](#)

Good practice guide for farmers

Download [here](#)

LIFE11 NAT/GR001011

Δικτύωση με άλλα προγράμματα

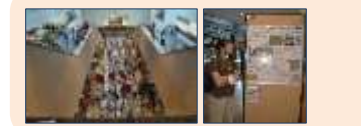
Management Bodies, NGOs and Universities

Other LIFE Projects

Participation in 5 Conferences

Project members participate in an international Lesser Kestrel expert group

LIFE11 NAT/GR001011

Life for the Lesser Kestrel in numbers

LIFE11 NAT/GR001011

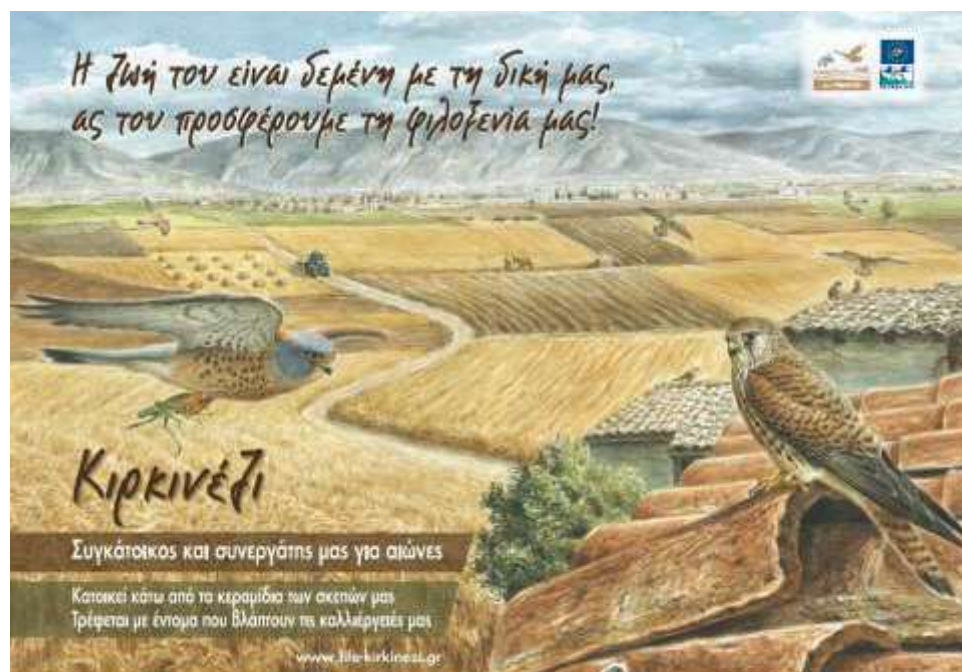
Η ζωή του είναι δεμένη με τη δική μας,
ας του προσφέρουμε τη φιλοξενία μας!

Κιρκινέζι

Συγκάτοικος και συνεργάτης μας για αιώνες

Κατοικεί κάτω από τα κεραμίδια των σκεπών μας
Τρέφεται με έντομα που βλάπτουν τις καλλιέργειές μας

www.kirkinezoi.gr

Το Κιρκινέζι το θηλαστικό σέρπεντι
φροντίζει επίτηδες για 400 είδη
παράσιτων εντόμων

